

VALDĪBAS VĒSTNESIS

Maksa par „Valdības Vēstnesi“:
ar piesūtīšanu:
par: Ls
1 gadu 22,—
1/2 gadu 12,—
3 mēn. 6,—
1 „ 2,—
atsevišķu num. 15,—
bez piesūtīšanas:
(saņemot kantori)
par: Ls
1 gadu 18,—
1/2 gadu 10,—
3 mēn. 5,—
1 „ 1,70
atsevišķu num. 1,10
pie atkalpārdev. 13,—

Latvijas valdības

Iznāk katru dienu, izņemot

Redakcija:
Rīgā, Valdemāra ielā 6, 3. stāvā
Telefons 20032
Runas stundas no plkst. 9 līdz 12

oficiāls laikraksts

svētdienas un svētku dienas

Sludinājumu un abonementa
pieņemšana no plkst. 8.30 līdz 15.30
Rīgā, Valdemāra ielā 6, 2. dzīv.
Telefons 20031

Sludinājumu maksa:
a) tiesu sludināj. līdz 25 viensl. rind. Ls 6,—
par katru tālāko rindiņu „—,25
b) tiesu sludin. par negodīgu un netīrīgu
veikalnieku sodīšanu līdz 25 viensl. r. „ 8,—
par katru tālāko rindiņu „—,25
c) citu iestāžu slud. par katru viensl. r. „—,30
d) priv. pers. oblig. slud. par katru viensl. r. „—,35
e) par nozaud. dok. izslud. par katru dok. „ 1,50
f) par sadegušu dok. izslud. katrai pers. „ 1,—

104. num. Otrdien, 1939. g. 9. maijā Divdesmitotrais gads

Pārgrozījumi Likumā par Valsts saimniecisko padomi.
Likums par Valsts saimnieciskās padomes un Valsts kulturas padomes kopsēdēm.
Rīkojums par pašvaldību darba un piegādes izdošanu.
Rīkojums par darbu noliegšanu maiznīcās 15. maija svētkos.

Muitas departamenta rīkojums.
Zemkopības ministr. lēmums par Ropažu mazzsaimniecību veicināš. biedrības slēgšanu.
Vispārīgās lauksaimniecības skaitīšanas 1939. gadā instrukcija. (Turpinājums un beigas.)

Valsts un Ministru Prezidenta Dr Kārļa Ulmaņa pateicība.
Valsts un Ministru Prezidents Dr Kārlis Ulmanis izsaka sirsnīgu pateicību Ģimenes dienas rīcības komitejai, kameru, sieviešu organizāciju, lauku pašvaldību, aizsardžu un aizsargu pārstāvjiem, Bērzes pamatskolas skolotājiem un jaunatnei un visiem, kas 7. maijā Ģimenes dienā godinājuši ar ziediem un savu klātbūtni Bērzes kapos Prezidenta vecāku piemiņu.
LTA.

Ministru kabinets 1939. g. 8. maijā ir pieņēmis un Valsts Prezidents izsludina šādu likumu:

Pārgrozījums Likumā par Valsts saimniecisko padomi.

Likuma par Valsts saimniecisko padomi (Lik. kr. 1935. g. 219) 1. pantu izteikt tā:
1. Valsts saimnieciskās padomes uzdevums ir piedalīties valsts likumdošanā, dodot atsauksmes par Ministru kabineta piesūtiem likumprojektiem, un apspriest saimnieciska un saimnieciski-politiska rakstura jautājumus.
Šis pārgrozījums stājas spēkā izsludināšanas dienā.
Rīgā, 1939. g. 9. maijā.
K. Ulmanis,
Valsts un Ministru Prezidents.

Ministru kabinets 1939. g. 8. maijā ir pieņēmis un Valsts Prezidents izsludina šādu likumu:

Likums par Valsts saimnieciskās padomes un Valsts kulturas padomes kopsēdēm.

1. Likumos par Valsts saimniecisko padomi un Valsts kulturas padomi paredzēto jautājumu kopējai apspriešanai un atsauksmju došanai par tiem notiek šo padomju kopsēdes.
2. Kopsēdes sanāk uz Valsts Prezidenta priekšlikumu. Tās sasauc viens no kameru priekšsēdētājiem pēc Valsts Prezidenta norādījuma.
3. Kopsēdes vada tās kameras priekšsēdētājs, kas kopsēdi sasauc. Pārējo kameru priekšsēdētāji ir kopsēžu vicepriekšsēdētāji. Kopsēdēm ievēlē 2 sekretarus.
4. Kopsēdēs var piedalīties Ministru kabineta locekļi un valsts iestāžu pārstāvji ar padomdevēju balsi.
5. Lēmumus kopsēdēs pieņem ar klātesošo vienkāršu balsu vairākumu.
6. Kopsēdes ir atklātas. Ja to prasa vismaz 10 kopsēdes locekļi, kopsēde var nolemt noturēt aizklātu sēdi. Aizklāta sēde jānotur, ja to pieprasa valdības pārstāvis.
7. Kopsēžu darbības iekārtu nosaka Valsts saimnieciskās padomes kārtības rullis.
8. Kopsēžu kancelejas uzdevumus izpilda Valsts saimnieciskās padomes kanceleja.
Šis likums stājas spēkā izsludināšanas dienā.
Rīgā, 1939. g. 9. maijā.
K. Ulmanis,
Valsts un Ministru Prezidents.

Valdības rīkojumi un pavēles.

Rīkojums par pašvaldību darba un piegādes izdošanu.

Izdodot darbus vai piegādes, pašvaldību iestādēm turpmāk jāievēro sekojošais:
1. Pašvaldību iestādes un uzņēmumi, izdodot darbus vai piegādes, priekšrocību piešķir tiem uzņēmumiem un pasākumiem, kas uzņemti Finanšu ministrijas sarakstā un kuros valsts tieši vai netieši piedalās ar saviem līdzekļiem. Minētiem uzņēmumiem un pasākumiem darbi un piegādes jāizdod bez izsoles un sacensības par cenām, kuras nepārsniedz sastādītā maksas aprēķina, kalkulācijas vai uzzinātas tirgus cenas. Atsevišķos gadījumos, kad darbu izdevējs uzskata piedāvājumu par pieņemamu, neraugoties uz to, ka piedāvājums pārsniedz maksas aprēķina, kalkulācijas vai uzzinātas tirgus cenas, darbus vai piegādi var izdot tikai ar darījuma apstiprinātāja piekrišanu.
2. Ja 1. p. minētie uzņēmumi un pasākumi darbus vai piegādes neuzņemas izpildīt, tad tos var izdot sacensībā nolikumā par valsts darbiem un piegādēm paredzētā kārtībā uzņēmējiem vai piegādātājiem, kuri ierakstīti Iekšlietu ministrijas

sastādītā uzņēmēju vai Finanšu ministrijas sastādītā piegādātāju sarakstā.

3. Ja visa darba kopsuma nepārsniedz Ls 10.000,—, bet piegādes Ls 3000,—, tad darbu vai piegādi var izdot arī sarakstā neminētiem uzņēmējiem vai piegādātājiem.
Piezīme. Šis rīkojums neattiecas uz pārtikas produktu piegādi.
Rīgā, 1939. g. 4. maijā. L. 122.
Iekšlietu ministris K. Veitmanis.
Pašv. depart. direktors J. Zankevičs.

Rīkojums par darbu noliegšanu maiznīcās 15. maija svētkos.

Pamatojoties uz Likuma par nakts darbu noliegšanu maiznīcās (Lik. kr. 1925. g. 44 un 1936. g. 120) 1. panta 2. piezīmi un Sabiedrisko lietu ministrijas iekārtas (Lik. kr. 1937. g. 87 un 135, I) 1. pantu, sakarā ar 15. maija svētkiem — noliedzu darbus maiznīcās (uzņēmumos, kuri izgatavo pārdošanai maizi, konditoru preces vai citus cepumus no miltiem), no plkst. četriem šī gada 15. maija līdz plkst. četriem 16. maijā.
Rīgā, 1939. g. 5. maijā. 50691
Sabiedrisko lietu ministris A. Bērziņš.
Iekšlietu ministris K. Veitmanis.

21. RĪKOJUMS.

1939. g. 6. maijā.
Papildinājums to preču sarakstā, kuras akc. sab. Superfosfātu fabrika Milgrāvi, pie Rīgas var ievest bez ievadmuitas un akcizes nodokļu samaksas.
To preču saraksts, kuras akc. sab. Superfosfātu fabrika Milgrāvi pie Rīgas var ievest bez ievadmuitas un akcizes nodokļu samaksas (1938. g. 22., 62., 69. un 1939. g. 11. un 13. rīkojumi) papildināt ar šādām precēm:

Preču nosaukums	Ievadmuitas tarifa iedalījums
drāts (stiepuļu) izstrādājumi	753.p.

Šis rīkojums stājas spēkā nākošā dienā pēc izsludināšanas.
Finansu ministris A. Valdmānis.
Muitas depart. direktors Arn. Landovskis.

287. LĒMUMS.

Saskaņā ar Likuma par kopdarbības sabiedrībām un to savienībām (Lik. kr. 116. 1937. g.) 230., 231. un 232. p., atzīstu Ropažu mazzsaimniecību veicināšanas biedrību par pārveidojamu, kādēļ šo biedrību slēdzu.
Slēgtās biedrības kustamā un nekustamā manta līdz ar visiem aktīviem un pasīviem nododama pēc Likuma par Latvijas lauksaimniecības kameru nodibinātās Ādāžu lauksaimniecības biedrības īpašumā 1 mēneša laikā pēc šī lēmuma izsludināšanas „Vald. Vēstn.“
1939. g. 5. maijā.
Zemkopības ministris J. Birznieks.
Zemkop. depart. direktors P. Grāvis.

Vispārīgās lauksaimniecības skaitīšanas 1939. gadā instrukcija.

(Izdota uz Likuma par lauksaimniecības skaitīšanām 7. p. pamata — Lik. kr. 1938. g. 86.)
(Turpinājums un beigas.)
53. Saimniecības zemes platība un tās lietošanas veids.
a) Izpildot saimniecības lapas (F. 4) II nodalījumu, vispirms 8. jautājumā, ailes galvā, jāieraksta tā platības mēra (pūrvietas vai hektara) nosaukums, kādā saimniecības zemes platība uzdots. Jāpieturas noteikti pie viena platību mēra visās skait. iecirkņā saimniecībās. Iecirkņa pārzinim jau pirms skaitīšanas jānosaka skaitītājiem, kādos mēros (pūrvietās vai hektaros) zemes platības skaitīšanā atzīmējamās.
b) Atbildot uz 9. jautājumu, jāuzdod, uz kādiem noteikumiem apsaimniekoto zemi lieto, t. i. vai to lieto kā īpašumu (līdzīpašumu), kā rentētu zemi, graudotu, vai arī apsaimnieko kā dienesta zemi; dzimtsnoma pielīdzināma īpašumam.
Gadījumā, ja kāds saimniecības lietotājs apsaimnieko vienkopus vairākus īpašumus vai to daļas kā vienu saimniecību, tad 9. jautājumā a—e punktos jāuzdod visu šo īpašumu vai to daļu platības, parādot atsevišķi, uz kādiem noteikumiem katru lieto, un f punktā jāatzīmē to kopplatība.
Piemērs. Mežzinis, kuram savs (10 ha liels) īpašums, saņem no Mežu departamenta lietošanā 15 ha dienesta zemes un vēl pierentē no kaimiņa saimniecības zemes 5 ha. Šos trīs zemes gabalus (kopplatība — 30 ha) tas apsaimnieko vienkopus kā vienu saimniecību, kaut gan kā īpašumi tie ir trīs atsevišķi objekti. Skaitītājam, izpildot par šādu saimniecību vienu saimniecības lapu (F. 4), 9. jautājumā jāieraksta šīs saimniecības zemes kopplatība, sadalot to šādi:

a) kā īpašumu lieto	10 ha
b) kā rentētu zemi lieto	5 „
c) kā graudotu zemi lieto	— „
d) kā dienesta zemi lieto	15 „
e) uz citiem noteikumiem lieto	— „
f) kopā (a—e)	30 ha

Pagastos, kur saimniecību lietotāji pierentē valsts meža vai fonda zemju pļavas, skaitītājiem, izpildot saimniecības lapas (F. 4) 9. jautājumu, b punktā teksta daļā paredzētā vietā jāieraksta pierentēto valsts meža vai fonda zemju pļavu platība.
Piezīme. Vairāku saimniecību kopīgi izmantota zeme (pie atsevišķas saimniecības zemes kopplatības noteikšanas) sadalāma starp šīm saimniecībām šādi:
kopīgi izmantotu ganību platība sadalāma proporcionāli šo saimniecību govslōpu skaitam;
kopīgi izmantota meža un purva zeme, kā arī kopīgi lietotu ceļu, pagalmu zeme un zeme zem kopīgi lietotām ēkām sadalāma starp šīm saimniecībām proporcionāli to aram- un dārzu zemes kopplatībai.
c) Saimniecības zemes kopplatība. Saimniecības lapas 9. jaut. f punktā jāieraksta saimniecības zemes kopplatība. Atzīmējot zemes kopplatību saimniecībām, kas sastādas no vairākiem atsevišķiem, vienkopus apsaimniekotiem (izmantotiem) zemes gabaliem, katrā ziņā jāuzdod visu šo atsevišķo zemes gabalu kopplatība. Tā tas būs, piemēram, saimniecībās ar starpgabaliem, ar pierentētām pļavām vai citiem zemes gabaliem. Šādi atsevišķi vienas saimniecības zemes gabali var atrasties ne tikai tajā pagastā, kurā skaitas saimniecības galvenais zemes gabals, bet arī kādā kaimiņu pagastā.
54. Zemes sadalījums pēc kulturveidiem. Saimniecības zemes kopplatības sadalījums pēc kulturveidiem uzdodams 10. līdz 19. jautājumos, saskaņā ar šīs instrukcijas 41. pantu, pie kam atsevišķu kulturveidu platības jānosaka pēc zemes pašreizējās izmantošanas, uzdodot visu saimniecības rīcībā esošo zemi, neraugoties uz to, vai tā lietota kā īpašums, kā rentēta vai arī iegūta lietošanā uz citiem noteikumiem.

55. Vairāku saimniecību kopīgi izmantoti zemes kulturveidi.

- Ja vairākas saimniecības lieto kopīgas ganības, tad attiecīgā ganību kopplatība sadalāma proporcionāli šo saimniecību (kopīgo ganību lietotāju) govslomu skaitam. (Sīkākū paskaidrojumu skat. šīs instrukcijas 53. panta piezīmē).
- Vairāku saimniecību kopīgi izmantoto pļavu platība sadalāma starp tām proporcionāli iegūtam siena daudzumam.
- Meži, purvi un citas vairāku saimniecību kopīgi izmantotas zemes platības sadalāmas starp saimniecībām proporcionāli to aramzemes un dārzu zemes kopplatībām.

Piemēram, ja kādu zemes īpašumu lauksaimnieciski izmanto divas saimniecības — saimniecība „A” un saimniecība „B”, pie kam saimniecībai „A” ir 40 ha aramzemes un dārzu, bet saimniecībai „B” — 20 ha aramzemes un dārzu, bet abu saimniecību kopīgā izmantošanā — 15 ha purva, tad, sadalot pēdējo proporcionāli šo saimniecību aramzemei, dabūjam „A” saimniecībai 10 ha, bet „B” saimniecībai 5 ha purva.

56. Saimniecības zemes kopplatībai, kas uzdota saimniecības lapas 19. jautājumā, jāskaidro ar saimniecības lapas II nodaļuma 9. jautājuma f punktā ierakstīto zemes kopplatību, pie kam, ja visa saimniecības zeme atrodas viena zemes īpašuma robežās, tad saimn. lapas III nodaļumā (10.—19. jaut.) uzdotām zemes kulturveidu platībām jāskaidro ar zemes īpašuma lapā (F. 3) II vai III nodaļumā ierakstītiem datiem par zemes kulturveidiem attiecīgā saimniecībā. Tādēļ, ierakstot saimniecības lapā (F. 4) vai siksaimniecības lapā (F. 5) ziņas par zemes kulturveidiem, skaitītājam jārauga, lai šīs ziņas saskanētu ar zemes īpašuma lapā (F. 3) uzdotiem datiem.

57. Ja kāda saimniecība vienkopus izmantotu vairākus zemes īpašumus (pilnos apmēros), tad saimniecības zemes kopplatībai, kā arī atsevišķu zemes kulturveidu platībām, jālīdzina visu šo īpašumu kopīgai zemes platībai.

58. Meliorācija.

- Saimniecības lapas (F. 4) IV nodaļumā jānoskaidro, cik liela ir tā saimniecības aramzemes un dārzu platība, kas dabiski necieš no lieka mitruma (skat. 20. jaut.), un kāda aramzemes un dārzu platība mākslīgi nosusināta (21. jaut.), pie kam atsevišķi jāuzdod ar segtiem grāvjiem (māla, cauruļu, akmeņu, koka dēļi vai žāgaru drenām) nosusinātā platība (21. jaut. a punktā) un platība, kas nosusināta ar vaļējiem grāvjiem (21. jaut. b punktā).

Par nosusinātu ar vaļējiem grāvjiem skaitāma aramzeme, kurai liekais ūdens novadīts, kā arī gruntsūdens līmenis pazemināts tādā mērā, ka tas netraucē laukaugu kultūvēšanu pie parastā nokrišņu daudzuma.

Piezīme. Saskaitot 20., 21.-a un 21.-b jautājumos uzdotās platības kopā, dabūsim visu (saimn. lapas III nodaļuma 10. jaut. parādīto) aramzemes un dārzu kopplatību vienīgi tādā gadījumā, ja saimniecībā vairs nemaz nebūs tādas aramzemes, kas cieš no lieka mitruma (tādas, kurā laukaugu kultūvēšana traucēta pie lielāka nokrišņu daudzuma vai no pārāk augsta gruntsūdens līmeņa). Pretējā gadījumā 20., 21.-a un 21.-b jaut. uzdotās aramzemes un dārzu platības kopā saskaitītas nedos visas saimniecības aram- un dārzu zemes kopplatību.

Piemērs. Ja kādā saimniecības lapā (F. 4) III nodaļuma 10. jaut. uzdota 15 ha liela aramzemes un dārzu platība, bet tās pašas lapas IV nodaļuma 20. un 21. jautājumos par aramzemes un dārzu meliorāciju atzīmēti šādi platību skaitļi:

dabiski necieš no lieka mitruma 3 ha
mākslīgi nosusināti —
a) ar segtiem grāvjiem 2 „
b) ar vaļējiem grāvjiem 5 „

tad, saskaitot minētos platību skaitļus kopā, dabūjam 10 ha aramzemes un dārzu, kas vairs necieš no lieka mitruma. Ja pēc tam no visas aramzemes kopplatības — 15 ha atskaitītu augstāk minētos 10 ha, tad atradīsim, ka 5 ha aramzemes vēl ir tādā stāvoklī, kas cieš no lieka mitruma, un šī platība saimniecības lapas IV nodaļumā, jautājumos par aramzemes meliorāciju, nav jāuzdod.

22. jautājumā jāieraksta, cik no saimniecības aramzemes kopplatības ir tāda aramzeme, kurā pārmērīga akmeņu daudzuma dēļ strādāšana ar mašīnām pilnīgi neiespējama.
- Ziņas par pļavu un dabisko ganību meliorāciju jāievēc 23. līdz 26. jautājumos, pie kam 24. jautājumā jāieraksta to pļavu un dabisko ganību platība, kas vēl cieš no lieka mitruma, t. i. kur vēl vajadzīga nosusināšana.

Ar dabiski nokārtotiem mitruma apstākļiem esošās (23. jaut.) un mākslīgi nosusinātās (25. jaut.) pļavas un dabiskās ganības, ziņas ievēcot, skaitītājam jāsadala šādās trijās daļās:

- nemēslojot,

- uzlabotās tikai mēslojot (bez zāju piesējas), pie kam mēslošanai jābūt regulārai, un
- uzlabotās pārarot vai ecējot un apsējot.

Saskaitot IV nodaļuma 23. jautājumā (a līdz c punktos) uzdotās platības kopā, d punktā dabūjam visu to pļavu vai ganību platību, kas dabiski necieš no lieka mitruma, tāpat, saskaitot 25. jautājumā (a līdz c punktos) ierakstītās platības, d punktā atradīsim visu pļavu vai ganību platību, kas mākslīgi nosusināta.

Beidzot, saskaitot kopā 23. jaut. d punktā uzdoto platību ar 24. jautājumā un 25. jaut. d punktā ierakstīto platību, kopumā dabūsim visu saimniecības pļavu vai dabisko ganību kopplatību, kurai jāskaidro ar saimniecības lapas III nodaļuma 11. vai 12. jautājumos uzdoto pļavu vai ganību platību.

26. jautājumā jānoskaidro, kāda platība no 25. jaut. d punktā uzdotās mākslīgi nosusinātā pļavu vai dabisko ganību platības nosusināta —

- ar segtiem grāvjiem,
- ar vaļējiem grāvjiem.

- Saimniecības lapas IV nodaļ. 27. jautājumā jāuzdod, cik liela pļavu platība saimniecībā ir tādā stāvoklī, ka, pārmērīga akmeņu daudzuma dēļ, strādāšana ar mašīnām tajā pilnīgi neiespējama.

59. Mākslīgo mēsļu lietošana.

Saimniecības lapas (F. 4) V nodaļuma 28. līdz 31. jautājumos jāuzdod kilogramos visi saimniecībā gada laikā (no 1938. g. 26. jūnija līdz 1939. g. 25. jūn.) izlietotie mākslīgie mēsli, dot atsevišķi izlietotos fosforskābes mēslus (28. jaut.), kalija (29. jaut.), slāpekļa (30. jaut.) un kombinētos mākslīgos mēslus (31. jaut.), pie kam attiecīgu jautājumu a—c punktos jāparāda, kādi daudzumi mākslīgo mēsļu dažādām vajadzībām (aramzēmē, pļavās vai dabiskās ganībās) izlietoti.

Piezīme. Viens maiss mākslīgo mēsļu (izņemot kaulu miltus) sver 100 kilogramu.

60. Ja saimniecībā laikā no 1938. g. 26. jūnija līdz 1939. gada 25. jūnijam izdarīta zemes kalpošana, tad saimn. lapas V nodaļuma 32. jautājumā jāieraksta, kādi kalpošanas materiāli un cik daudz minētā gadā izlietoti.

61. Augļu koki un dārzogu kultūras (33.—46. jaut.)

- Saimn. lapas VI nodaļumā jāuzdod visi augļu koki, dot tos — augļus nesošos un jaunos kokos. Veci koki, kuri augļus vairs nenes, nav skaitāmi. Piezīme. Par 10 gadiem vecākas ābeles un bumbieres jāpieskaita augļus nesošiem kokiem; tāpat par 6 gadiem vecākas plūmes un par 5 gadiem vecāki ķiršu koki pieskaitāmi augļus nesošām plūmēm vai ķiršiem.

- Ogu krūmus skaitot (41.—43. jaut.), jāatzīmē kopā veco un jauno krūmu skaits. Avenu un zemeņu kultūrām (44. un 45. jaut.) jāuzdod doņu platība kvadrātmetros vai kvadrātsīs (7 pēdu mērs).

46. jautājumā jāatzīmē, kāda platība saimniecībā 1939. gadā aizņemta ar augļu koku audzētavu.

Piezīme. Šai jautājumā jāuzdod ziņas vienīgi par tām koku skolām, kur audzē kociņus vai krūmu stādus pārdošanai.

62. Siltumnīcas un lecektis (47. un 48. jaut.).

47. un 48. jautājumos jāatzīmē saimniecībā ar siltumnīcām (uzdodamas atsevišķi apkurināmas un neapkurināmas siltumnīcas) un ar lecektīm aizņemtās platības. Siltumnīcās audzētās kultūras skaitīšanā nav jānoskaidro, bet lecektīs sētie dārzeņi vai citas kultūras jāuzdod saimniecības lapas VII un VIII nodaļumu attiecīgos jautājumos.

63. Aramzemes un dārzu zemes izmantošana.

- Skaitīšanā aramzeme, augļu un sakņu dārzu zeme nav atsevišķi šķirojama. Šo zemju izmantošana atzīmējama kopā, izpildot saimniecības lapas (F. 4) — VII nodaļumu (49.—77. jautājumi).

- Pirms šī nodaļuma izpildīšanas sējumu platību ierakstīšanai paredzētās ailes galvā („platības mērs”) katrā ziņā jāieraksta tā mēra (pūrvietas vai hektara) nosaukums, kādā laukaugu sējumi un citas platības uzdotas (skat. šīs instrukcijas 53. panta a punktu).

Piezīme. Platību mēru salīdzināšanas D. līdz H. tabeles skat. instrukcijas pielikumā.

- Ja kāda laukauga sējumu platību ziņu sniedzējam grūti nōteikt, tad skaitītājam minētā platība jāaprēķina pēc izsētās sēklas daudzuma uz 1 platības vienību (skat. šīs instrukcijas pielikumā C. tabeļi).

- Papuve (49. jaut.). Uzdodama tikai neaizņemtā papuve. Aizņemtā papuve pieskaitāma tai laukaugu kultūrai, ar kādu papuves zeme 1939. gada vasarā aizņemta; piem., ar miežiem aizņemtā papuves platība pieskaitāma 54. jautājumam, ar zaļbarības vīķiem aizņemtā papuves platība pieskaitāma 64. jautājumam. Lauks, kas 1939. g. aizņemts ar āboliņu un kuru tūlīt pēc āboliņa nopļaušanas vai noganišanas sagatavos ziemāju sējai, pieskaitāms 62. vai 63. jautājumam u. t. t.

Grāmatu galds.

Visai Intereranta grāmata par Āzijas materialiem mūsu senvēsturei.

Vold. Leitīis. Latviešu dievi Āzijā. Āzijas materiāli latviešu senvēsturei, II daļa. 1939. gadā. Ar Juma attieļiem Japānā, Indijā un Ēģiptē. Autora izdevums, Ogrē, Brīvības ielā 12. Maksā 3 lati.

Jau pagājušā gadā („Vald. Vēstn.” 1938. g. 170. numurā) rakstīju par to, ka iznākusi mūsu tautieša-ilggadīgā Āzijas tautu un viņu valodu un mitoloģijas pētnieka Voldemāra Leiša jaunā interesantā grāmata „Latviskā Indijas Rigveda”, kas pierāda, ka mūsu jaukā un daiļskanīgā latviešu valoda nav vis jūzuskata par citas (leišu) tautas dialektu (kā to vēl pirms daži gadiem kādā ārzemē domātā brošūrā rakstīja viens no mūsu profesoriem), bet ka latviešu valoda ir daudz, daudz vecāka par citu Eiropā dzīvojošo tautu valodām un ka mūsu valoda ar savām saknēm ir vistuvākā Āzijas sentautu valodām, kamēr citu Eiropas tautu valodās (ieskaitot arī grieķu un leišu valodās) šo vārdu ar kopīgām saknēm ar Senāzijas tautām var atrast daudz, daudz mazāk nekā mūsu valodā.

Tagad, kad gatavojamies svinēt mūsu atjaunotās valsts 5 gadu svētkus un mest skatus atpakaļ, lai novērtētu pēdējos gados padarītos un ievadītos lielos darbus un gūtās sekmes, varam ar prieku atzīmēt,

ka arī mūsu tautas vēstures un senatnes pētīšanā ir saskatāms ievērojams progress, pie tam uz reizi vairāk virzienos.

„Klausaties vēstures soļos” un „meklējiet rakstos”, ar tādām vārdiem mūsu Valsts un Ministru Prezidents Dr Kārlis Ulmanis ir pats mudinājis un rādījis ceļu mūsu vēstures un senatnes pētniekiem, un ar prieku ir jālīcina, ka sagaidītās sekmes nav izpalikušas, bet ka senatnes plašajos ūdeņos iesviestais un iegrimušais latviešu pētnieka skats rada arvien plašākus un tālāk ejošus riņķus, kas pa šiem gadiem ir jau vispirmā kārtā devuši tik daudz panākumus, ka ir ja ne galīgi iznīcinājuši, tad vismaz stipri saspridzinājuši to niecīguma apziņu, ko mūsu tautā centās ievērot svešie ienācēji, vienalga, no kurienes šie svešinieki nāca: no rietumiem, vai no austrumiem, bet kuru nolūks bija vienāds, proti: vairāk gan kolonizēt mūsu zemi un denacionalizēt mūsu tautu, nekā nest mums gaismu un kultūru.

Bez tam šajos pēdējos gados esam nākuši pie atziņas un varam pierādīt, ka latviešu tautai un tās valodai ir ļoti sirma un dižena pagātne, kas tagad ar Prezidenta Dr Kārļa Ulmaņa ierosinājumu un atbalstu tiek celta augšā no laiku tumsas.

Tas, protams, nav viena vai desmit gadu, bet gan ilgāka laika sprīža un visai grūts darbs, tomēr rastās un rodamās jaunās atziņas un citi pētījumu panākumi dod jaunu prieku un lielāku dedzību upurēt šiem darbiem arvien vairāk uzņēmības, līdzekļu, spēku un uzmanības, meklējot tajā pašā laikā arī jaunās metodes, un iet pretim jaunām, uz pētījumiem dībinātām, atziņām, vadot uz sākot darbu nevien plašumā, bet arī dziļumā.

„Darbs darina meistarus”, saka sena paruna, un tā nu ir arī noticis, kā neatkarīgās un atjaunotās Latvijas pastāvēšanas laikā mums darbā ir darīnājušies un rādījušies jo ievērojami specialisti-lietpratēji visdažādākās gan materialās, gan arī gara dzīves nozarēs, un nevien mūsu zemē ražotās preces rod ārzemēs lielu piekrišanu, bet latviešu tauta ar saviem sentautiskiem apģērbiem un tagadējām koru dziesmām un muziku, gleznotāju, skulptoru un grafiķu mākslas darbiem rod arvien lielāku ievēribu citu Eiropas valstu tautās un to galvas pilsētās un iekaro viņu piekrišanu. Un līdz ar to arī citās zemēs izplatās pamatots uzskats, ka mūsu tautas sasniegumi mākslā un tās gara mantas un vērtības ir daudz dižākas, ievērojamākas un senākas, nekā tas līdz šim bija apzināts. Un jo tālāk mēs dzīvojam, jo lielākus panākumus mūsu iestrādājušies darbinieki, pētnieki un zinātnieki sasniedz visos virzienos, starp citu, arī pētot latviešu tautas saskarus un sakarus ar sentautām.

Visinteresantākos un vispārsteidzošākos, varētu pat teikt — visbrīnīgākos sasniegumus šeit sniedz mūsu lielais Āzijas un tās tautu pazinējs un šo tautu valodu un mitoloģijas pētnieks Voldemārs Leitīis, kas nupat ir izdevis savu pētījumu otro burtnīcu, pie kam ir visai zīmīgi, ka šai grāmatai ir gadījies iznākt taīsnī uz mūsu Atjaunotās valsts 5 gadu svētkiem, ar to it kā apzīmējot veikto darbu sasniegumus. Turklāt, šī grāmata ir uzskatāma par jaunu visai ierosinošu un mudinošu ceļu zīmi latviešu tautas likteņu gaitu noskaidrošanā, jo šī grāmata ar daudz un dažādiem faktiem, salīdzinājumiem un pētījumu rezultātiem pierāda, ka latviešu tautas ticējumi, parašas un valoda ir daudz, daudz senāki, nekā to domā par mūsu tautu daudz jaunākās Eiropas tautas un to zinātnieki un — teiksim atklāti — nekā to apzinājis arī mūsu pašu valodnieki un citi pētnieki, kas jau kopš savu studiju laikiem bija pieradināti skatīties caur Eiropas tautu zinātnieku brillēm, nemaz jau nerunājot par mūsu kaimiņtātu pētniekiem, kuriem nebija nekādas vajadzības izcelt latviešu tautas senumu un diženumu, ne arī pētīt latviešu tuvos sakarus ar sentautām.

Šai ziņā Voldemāra Leiša Āzijas tautu un viņu valodas un mitu pētīšanā gūtās atziņas un sasniegumi ir augstākā mērā interesanti un ierosinoši, jo Leitīis savā jaunajā grāmata pierāda, ka seno latviešu Jumīis-Laima ir bijis vecākais dievs

Neaizņemtā papuve uzdodama 49. jautājumā, datot atsevišķi:
jāņu papuvi un
melno papuvi.

Par jāņu papuvi uzskatams tāds lauks, kas no 1938. g. rudens līdz pat 1939. gada Jāņiem stāv nearts (bieži izmantots lopu ganīšanai) un kuru tikai ap Jāņiem sāk sagatavot ziemāju (rudzu vai kviešu) sējai.

Melnai papuvei pieskaitāms ziemāju (rudzu vai kviešu) sējai nolemts lauks, kuru tūlī pēc ražas novākšanas (1938. g. rudenī) uzara un kuru arī 1939. g. pavasarī un vasarā apstrādā, paturot augsnes virskārtu irdeni (pēc iespējas tiru no nezālēm) līdz pat ziemāju sējai. Šeit pieskaitāma arī agrā papuve. Pēdējā atšķiras no melnās papuves ar to, ka ziemāju sējai paredzēto lauku neuzar tūlī pēc ražas novākšanas (1938. g.) rudenī, bet gan (1939. gada) agrā pavasarī (aprīlī vai maijā), un kuru visu vasaru apstrādā tāpat kā melno papuvi, paturot augsnes virskārtu irdeni.

e) Graudaugi un pākšaugi (50.—60. jaut.). Jāuzdod visi graud- un pākšaugi, no kuriem ievāks graudus un salmus. Ja daļu no minētiem augiem nodomāts nopļaut zaļbarībai vai sienam, tad attiecīga to laukaugu sējumu platība pieskaitāma tīruma zāļaugiem (sienam paredzētie — 62. jaut., zaļbarībai — 64. jaut.).

56. jautājumā par mistru jāuzdod maisījumos sēta vasaras labība vai arī maisījumos sēta vasaras labība un pākšaugi. Mistrām nav pieskaitāma tā platība, kas aizņemta ar maisījumā sētiem ziemājiem (rudziem un kviešiem). Pēdējie pieskaitāmi ziemas rudziem vai ziemas kviešiem, skatoties pēc tā, kāda no minētām labībām atrodas maisījumā pārsvarā.

f) Ja kāds lauks skaitīšanas dienā vēl nav apsēts, bet ir sējai sagatavots, un katrā ziņā, kaut arī vēlāk, to apsēs (teiktais neattiecas uz ziemājiem paredzēto papuves zemi), tad tas uzskatāms par apsētu ar augu, kādam zeme sagatavota, un platība pieskaitāma attiecīgai kultūrai.

g) Āboliņš un citi tīruma zāļaugi sēklai (61. jaut.). Šeit uzdodama tikai sēklai paredzētā āboliņa un citu zāļaugu platība no pirmās zāles, ne no atāla. Sarkanā agrā āboliņa atāla platība, no kuras nodomāts ievākt sēklas, uzdodama 88. jautājumā.

h) Tīruma zāļaugi sienam. 62. jaut. a—c punktā jāuzdod āboliņa, tīruma zāļaugu un citu laukaugu platība, no kādas ievāks sienu, pie kam jāatzīmē atsevišķi:

a punktā I pļaujas gadā zāļaugi (āboliņš un citi) sienam,
b ,, II ,, ,, un
c ,, III pļaujas gadā un vecāka āboliņa ,, ,, tīruma zāļaugu platība sienam.

i) Tīruma zāļaugi zaļbarībai un ganībai. (63.—65. jaut.).

Jāuzdod tīruma zāļaugi un citi laukaugi zaļbarībai un ganībai, datot atsevišķi:

63. jautājumā — āboliņu un timotiņu zaļbarībai un ganībai,
64. jautājumā — vīkus, pelušķus un citus sevišķi neminētus laukaugus zaļbarībai un ganībai, bet
65. jautājumā jāuzdod tīrumā ierīkoto ilggadīgo kultivēto ganību platība (aploki u. c.) ārpus augsēkas.

Piezīme. 65. jaut. nav jāuzdod atmatas, ko izmanto lopu ganīšanai; pēdējās pieskaitāmas 76. jautājumam (uz laiku neapsētai aramzemei).

j) Kartupeļi (66. jaut.). Uzdojami kā tīrumā, tā arī dārzā dēstītie kartupeļi kopā. Ja saimniecībā irniekam vai deputātam kalpam dēstīti kartupeļi, tad ar pēdējiem aizņemtā platība arī pieskaitāma saimniecības kartupeļu kopplatībai — 66. jautājumā.

k) Lopbarības saknes (67. jaut. a—e punktā). Jāuzdod tīrumā, augļu un sakņu dārzā dēstīto lopbarības sakņu platība. Ar dažādām lopbarības saknēm aizņemtā platība uzdodama atsevišķi, šķirojot: lopbarības bietes (runkuļus), burkānus, kāļus, turnepšus un citas lopbarības saknes (sevišķi neminētas). Nevar uzrādīt lopbarības saknes apvienoti, ierakstot tikai šo sakņu aizņemto kopīgo platību.

l) Iedzīvotāju uztura saknes un citi dārzāji (68. jaut.). Uzdojami tīrumā, augļu un sakņu dārzā dēstīto iedzīvotāju uztura sakņu un dārzāju (galda burkāni, galda bietes, kāji, kāposti, sipoli, cigoriņi, gurķi, tomāti, redīsi, rutki, salāti, špināti u. c.) platība kopā. Šeit pieskaitāma arī irnieku vai deputāta kalpu sakņu platība, bet nav pieskaitāma ar dārza zirņiem un pupām aizņemtā platība. Pēdējā pieskaitāma 58. un 59. jautājumam.

Piezīme. Bieži 67. un 68. jaut. sakņu aizņemto platību vietā uzdo visu veco sakņu dārzu platību, neskatoties, vai sakņu dārzā dēstīti sakņaugi, vai arī tiek audzēta kāda cita laukaugu kultūra. Šeit noteikti

jānorāda, ka sakņu augu platībai pieskaitāma tikai ar sakņu augiem aizņemtā sakņu dārza daļa, turpretim pārējā dārza platība, kas aizņemta ar kādu citu laukaugu (piem., kaņepes), jāpieskaita šai laukaugu kultūrai.

m) 69.—72. jautājumos uzdojami rūpniecības augi: cukurbietes (69. jaut.), lini (70. jaut.), kaņepes (71. jaut.) un tabaka (72. jaut.), neskatoties, vai tos audzē tikai saimniecības vajadzībām, vai arī tirgum.

n) 73. jautājumā jāieraksta saimniecībā audzēto dažādu ārstniecības augu kopplatība, nedalot tos sīkāk. Saimniecības biežāk kultivē šādus ārstniecības augus: kumelītes, baldriānus, vērmeles, piparmētras, anīsus, velna ābolu un citus. Ārstniecības augu kopplatībā jāieskaita arī ķimenes, magones un sinepes, ja tās audzē sēklām.

o) Citas kultūras (tīrumā un dārzā sētas), sevišķi neminētas (74. jaut.). Šeit jāuzdod visu to augu aizņemtā platība, par ko skaitīšanā atsevišķi ziņas nav prasītas.

p) Tikai ar augļu kokiem un dārzogu kultūrām aizņemtā augļu dārzs vai tā daļa (75. jaut.). Šeit uzdodama tikai tā augļu dārza platība, kas aizņemta ar augļu kokiem un dārzogu kultūrām. Tāda dārzu platība, kur starp augļu kokiem un ogu krūmiem kultivētas arī dažādas laukaugu kultūras (graudaugi, pākšaugi, dārzāji vai citi) jāpieskaita attiecīgai starp- kultūrai.

r) 76. jautājumā jāieraksta tā aramzemes platība, kas sēklas trūkuma vai citu nelabvēlīgu apstākļu dēļ 1939. gada vasarā palikusi neapsēta.

Piezīme. 76. jautājumā nav jāuzdod tā aramzemes platība, kas sējai jau sagatavota, bet skaitīšanas dienā vēl nav paspēta apsēt un kuru tomēr noteikti apsēs. Šī platība jāpieskaita kultūrai, ar kādu paredzēts to apsēt.

s) Ziņas par atsevišķu laukaugu sējumu platībām skaitītājam jāievāc un attiecīgos jautājumos jāieraksta sevišķi rūpīgi. Pēc visu saimn. lapas VII nodalījumā (49. līdz 76. jautājumiem) prasīto ziņu ievākšanas un ierakstīšanas skaitītājam, atrodoties vēl turpat saimniecībā, jāsasaka kopā atsevišķos jautājumos ierakstītās platības un tādā kārtā iegūtā saimniecības aramzemes, augļu un sakņu dārzu zemes kopplatība jāieraksta 77. jautājumā, pie kam šai aramzemes un dārzu kopplatībai jāsasaka ar saimniecības lapas III nodalījuma 10. jautājumā jau agrāk atzīmēto — „aramzeme, augļu un sakņu dārzi kopā“.

64. Izpildot saimniecības lapas (F. 4) VII un tāpat sīksaimniecības lapas (F. 5) V nodalījuma jautājumus, īpaša vērība jāpiegriež tam, lai arī tādas kultūras, kuras saimniecībās audzē ļoti mazās platībās, tiktu saskaitītas.

Piemērs. 8 kvadratisks, kas saimniecībā apstādīts ar dārzājiem iedzīvotāju uzturam, pārreķinot pūrvieta daļās, saimniecības lapas (F. 4) 68. jautājumā jāieraksta ar šādu daļu skaitli — 0,01 pūrvi. (ar šādu pat pūrvieta daļu skaitli jāieraksta 4 kvadratisks liela sakņu augu platība).

Tāpat, ja saimniecībā ar uztura saknēm aizņemti tikai 50 kvadrātmetri, arī šī platība jāieraksta saimniecības lapas 68. jautājumā ar hektara daļu skaitli — 0,01.

Piezīme. Ja skaitīšanā kāda laukauga sējumu platība ir mazāka par vienu hektaru vai pūrvietau, tad tā jāieraksta attiecīgā ailē ar hektara vai pūrvieta daļu skaitli, lietojot decimaldaļas, ar pareizību līdz vienai simtdaļai.

Piemērs. 1/6 pūrvieta ierakstama ar decimaldaļu — 0,17 pūrvi.

65. Galda saknes un dārzāji iedzīvotāju uzturam.

Saimniecības lapas VIII nodalījuma 78.—84. jautājumā skaitītājam sīkāk jāsadala pēc atsevišķām kultūrām VII nodalījuma 68. jautājumā atzīmētā iedzīvotāju uztura sakņu un dārzāju kopplatība, uzdojami ar galda burkāniem, bietēm un kāļiem aizņemto platību kopā un turpmākos jautājumos atsevišķi: kāpostus (79. jaut.), sipolus (80. jaut.), cigoriņus (81. jaut.), gurķus (82. jaut.), tomātus (83. jaut.), bet 84. jautājumā visus citus, sevišķi neminētus, dārzājus un galda saknes (redīsus, rutkus, salātus, špinātus u. c.) kopā.

85. jautājumā jāieraksta galda sakņu un dārzāju kopplatība, kurai jāsasaka ar VII nodalījuma 68. jautājumā parādīto platību.

Ja iedzīvotāju uztura saknes un dārzājus saimniecībā kultivē plašākos apmēros, tad to platība jāuzdod VIII nodalījuma 1. ailē — hektaru vai pūrvietau veselos skaitļos vai to decimaldaļās; turpretim, ja galda saknes un dārzājus kultivē mazos apmēros, tad to platības jāieraksta 2. ailē — kvadrātmetros vai kvadrātāsīs (7 pēdu mērā).

66. Āboliņš un citi tīruma zāļaugi sēklai.

Saimniecības lapas (F. 4) IX nodalījuma 87. jautājumā skaitītājam jāizdara VII nodalījuma 61. jautājumā parādītā sēklas āboliņa un citu sēklām audzēto tīruma zāļaugu kopplatības sīkākā sadalījums, atzīmējot, kāda platība saimniecībā atstāta vai kādu nodomāts atstāt sēklu audzēšanai no: a) sarkanā vēlā āboliņa, b) sarkanā agrā āboliņa pirmās zāles, c) bastarda āboliņa, d) cita āboliņa un lucernas,

Āzijā un ir tur bijis pazīstams jau pirms 7000 gadiem. Starp citu, japaņu vecākā grāmata (Kodziki) viņpasaulē jau dēvēta par Juma valsti. Arī pārējām Āzijas tautām Jumis ir bijis pazīstams, jo čeremisem Juma ir dievs, tāpat lapiem Jubmel un zirājiem Jem, Jen, pat mūsu kaimiņiem igauņiem dievs ir Jummal un somiem Jumala (šis vārds cēlies, pēc V. Leiša atziņas, no diviem kopā saliktiem vārdiem: Juma un ala sencilvēku vecākās mītnes), tāpat kā senindiem vārds Jamaalaja nozīmē Juma alu jeb mitekli.

Tālāk V. Leitis savas jaunās grāmatas atsevišķās nodaļās sīkāk apskata un apraksta, kā ar laiku Jumis Japānā izvērties par mirušo dvēseļu tiesātāju Emma - Ō, kādas pārvērtības notikušas ar Jumi Kinā, kur to ievēduši budistu mūki no Indijas jau pirms Kristus piedzimšanas; kas par Jumi, ko senindi dēvējuši par „Jama“, un viņa dvīņu māsu, kas saukusies „Jami“, uzrakstīti senindu Rigvedās jau apmēram pirms 4000 gadiem; ka senpersu vecākos rakstos Jumis vietām dēvēts par Jam, bet vēlāk par Jima, kas rūpējies, tāpat kā latviešu Jumis, par ražību un labklājību pasaulē, novēršdams kaitīgus vējus, slimības, pat vecumu un likdams visam augt, turklāt barodams, valdīdams un sargādams visu, kas pasaulē. Interesanti, ka pēc senpersu ticējuma šis pats Jima bijis tas, kam Ahura Mazda (labais gars) licis taisīt jūdži platu un jūdži garu alu un „savākt tur lielākos, labākos un krietnākos vīriešus un sievietes, visāda veida

lopus, — labākos, lielākos un krietnākos, visu veidu kokus — augstākos augumā un smaržīgākos; savākt garšīgāko un smaržīgāko augu sēklas; pa pārim no katras šķirnes, lai paglābtu viņus visus no ļaunās ziemas, kas atnesis nīknu un nāvīgu saltumu“. Interesants šis nostāsts, kas stipri atgādina Bībeles stāstu par Noasu, vēl ar to, ka Ahura Mazda noliedzis Jīmam alā laist m a z v ē r t ī g o s, sacīdams: „Tur nedrīkst būt kuprainu vai k r o p l u, v ā r g u l u vai prātā jukušo; nedrīkst būt blēžu vai melu, ne spītīgo, nedz nenovīdīgo; neviena ar izpuvušiem zobiem, ne spītīgo, nedz slimo...“

Tikpat interesanta Vold. Leiša grāmata ir nodaļa par Jumi Egiptē, par kuru autors raksta, tā: „savu senatni pētdami, bez Egiptes neiztiksim. Ļaudis, kas tur cēla piramīdes, runāja arī latviskus vārdus. Egiptē bija daudz dievu ar latviskiem nosaukumiem, un pašu egiptiešu senvaloda ar latviskiem vārdiem pilna. Dažs labs mūsu vārds kļūst skaidrs tikai ar hieroglīfu palīdzību“. Šī nodaļa par Juma kultūru Egiptē ir viena no visinteresantākām grāmatā; bez tam šajā nodaļā ir arī visai labi parādīts, cik liela nozīme tautas dzīvē ir nacionālajai reliģijai, un ka ar tās sabrukšanu vai sagraušanu sagraust arī tautas nacionālā apziņa un kultūra, enerģija un dzīves prieks, kopā ar visu tautu, kas pēc tam vairs nav spējīga ne atjaunoties, ne arī atdzīvoties.

Ar tikpat lielu interesi ir lasāmas arī tālākās nodaļas par Jumi - Laimu, par kuriem Vold. Leitis raksta, ka „mūsu tautas dziesmās Laimas un Juma darbība ir norobežotas; Laimai rūp cilvēka liktenis, Jumim ražība. Bet jo tālāk Āzijā un jo dziļāk senatnē, jo vienādāks kļūst Laimas un Juma darbs, kamēr nonākam tiktāl, ka vairs nevar izšķirt, kur beidzas Jumis, kur sākas Laima“. Interesants te vēl no valodas viedokļa šāds aizrādījums, ka leišu-somu-grieķu divskanis „ai“, senvalodai ir svešs; tā mūsu vārds bāiles sumeru ķīlrakstos ir balo, mūsu gailis senindu valodā bij kala, mūsu gaiss pie sumeriem gis, mūsu kails Indijas ordu valodā kal; mūsu laiks Klusā okeana salās lag, bet Kinā lok, mūsu laiva pie malajiem lava. Tāpēc arī mūsu Laima Āzijā ir „Lama“. Un tūlī tālāk autors pastāsta, ka pie arābiem Laima ir Lammat, Lama, un ka pirms 6000 līdz 7000 gadiem pie Persijas jūras līča dzīvojušās sumeru tautas atstātās ķīlrakstu plāksnītēs lasāmā teikā par pasaules radīšanu rakstīts, ka pirmie radīti Lahmu un Lahamu, kas neesot bijuši vienkāršie mirstīgie, bet citos ķīlrakstos pateikts, ka Lamma esot bijis sargdievs un ka esot bijuši amuleti „ne - Lamma“, kas nēsātājus aizsargājuši no nelaimes likstām (na = akmens un tā tad na - Lamma = Laimes akmens)“.

Tālākās nodaļās V. Leitis izseko un apskata Laimu Bībelē, Korānā un pierāda, ka arī latviešu Māra ir meklējama nevis tur, kur to parasti meklējuši mūsu mitologi,

bet „ka Rigvedās un arī vēlākā Indijas literatūrā Māra ir noteikti milas dieviete, milas dievs“.

Tā kā šī ir Vold. Leiša pētījumu un viņa sakopoto Āzijas materiālu latviešu senvēsturei otrā grāmata, tad ar interesi gaidīsim nākamās grāmatas, no kurām trešā esot jau sakopota un, cik paredzams, iznāks jau jūnijā ar virsrakstu „Kungs, govs, arājs“ un kurā būs apskatīti materiāli, kas pierāda mūsu tautas seno diženumu un citas visai zīmīgas un pagaidām vēl necīlātas parādības un faktus. Reizē ar šo darbu V. Leitis veic arī otru ne mazāk svarīgu darbu, sakopodams Latviešu valodas vēsturisko vārdnīcu, kas mums ir tikpat nepieciešama kā pareizrakstības vārdnīca un, pat vēl no daudz lielāka svara, jo Latviešu valodas vēsturiskā vārdnīca pierādīs, kur meklējami mūsu valodā lietojamo vārdu pirmsākumi un ka tie ir daudz senāki un iet daudz tālāk un pāri tiem valodniekiem, kas paši, Āzijas sentautu valodas nezinādami, grib ierobežot mūsu valodas pētīšanu ar Eiropas tautu valodām, kuras ir daudz jaunākas par mūsu seno jauko valodu. Šai vārdnīcai V. Leitis jau sakopojis pāri par 25.000 vārdu un var cerēt, ka šī vārdnīca un Āzijas materiāli latviešu senvēstures turpmākās grāmatās būs tikpat interesanti un vērtīgi, kā šie minētais. O.

e) pļavu auzenes, f) timotiņa un g) citas zāles. Saskaitot 87. jaut. a līdz g punktā atzīmētās platības kopā, h punktā dabūsim sēklas āboliņa un citu sēklām audzēto zāļaugu kopplatību, kurai jāsakas ar VII nodalījuma 61. jaut. parādīto platību.

IX nodalījuma 88. jautājumā jāatzīmē, kādu platību no sarkanā agrā āboliņa atāla saimniecībā nodomāts atstāt sēklu audzēšanai.

67. Lauksaimniecības mašīnas un darbarīki.

Saimniecības lapas X nodalījuma 89.—161. jaut. uzdodamas visas 1939. g. 26. jūnijā saimniecībā esošās lauksaimniecības mašīnas un darbarīki, kā saimniecībai piederoši, tāpat arī tie, kas uz laiku atrodas saimniecības lietošanā (glabāšanā).

Saimniecībai piederošo lauksaimniecības mašīnu un darbarīku skaits ierakstams 1. ailē; 2. ailē ierakstams svešu mašīnu un darbarīku (īrētu vai biedrību īpašums) skaits.

Vairāku saimniecību kopīgi iegādātas un lietotas mašīnas pieskaitāmas tai saimniecībai (jāieraksta 2. ailē), kur šīs mašīnas atrodas 1939. g. 26. jūnijā.

Piemērs. 5 saimniecību kopīgi iegādātais kartupeļu racējs nav jāatzīmē ar daļu skaitļiem ($\frac{1}{5}$) katrai saimniecībai, bet minētā mašīna (ar skaitli 1) ierakstama tikai tās saimniecības lapā, kur mašīna atradās 26. jūnijā.

Nav skaitāmas galīgi nolietotas un bojātas lauksaimniecības mašīnas un darbarīki, ja tie bez lielāka kapitalremonta darbā nav lietojami.

68. Spēkmašīnas (89.—94. jaut.).

a) Uzdošanas tikai tās spēkmašīnas, kuras lieto galvenā kārtā lauksaimniecībā. Spēkmašīnas, kas lietotas tikai rūpniecībā, šajā skaitīšanā nav uzdošanas.

Piemērs. Lokomobile, kuru lieto kuļmašīnas dzišanai, skaitāma. Līdzīga lokomobile, kuru lieto kā dzinējspēku tvaika dzirnavās, nav skaitāma.

b) 89.—93. jautājumā prasītām spēkmašīnām uzdošana arī jauda.

Lokomobilēm (89. un 90. jaut.) jauda uzrādāma nominalā zirgu spēkā. Ja kādam ziņu sniedzējam lokomobiles jauda nominalā zirgu spēkā nebūtu zināma, tad tā jāaprēķina pēc lokomobiles tvaika cilindra caurmēra, lietojot šādu formulu:

$$\frac{d^2}{10} = N - \text{nominal. zirgu spēks (HP)},$$

kur „d” ir tvaika cilindra caurmērs (diametrs) collās. Ziņas par tvaika cilindra caurmēru atrodamas katla grāmatā.

Piemērs. Lokomobiles tvaika cilindra caurmērs ir 8 collas; šādas lokomobiles

$$\text{jauda, izteikta nominalā zirgu spēkā, līdzinas} - \frac{8 \times 8}{10} = 6,4 \text{ HP jeb noapaļojot} = 6 \text{ HP.}$$

Piezīme. Parasti lauksaimniecībā darbinātām lokomobilēm jauda (nominalā zirgu spēkā) svārstas starp 3 HP līdz 12 HP.

Iekšdedzes motoriem un traktoriem (91. un 92. jaut.) jauda uzrādāma efektīvā zirgu spēkā, jo minētām spēkmašīnām fabrikas jaudu uzdo vienīgi efekt. zirgu spēkā.

Traktoriem jauda parasti izteikta ar diviem skaitļiem. Skaitīšanā uzrādāma lielākā jauda; piemēram, ja traktora jauda atzīmēta ar skaitļiem 12/24 HP, tad saimniecības lapā 92. jautājumā teksta daļā aiz burtiem „HP” ierakstams skaitlis 24.

Elektromotoriem (93. jaut.) jauda uzdošana kilovatos (kW).

Ziņas par spēkmašīnu jaudu ierakstāmas pret attiecīgu mašīnu — jautājuma teksta daļā paredzētā vietā.

Piezīme. Tā kā skaitīšanas laikā spēkmašīnas atradīsies arī saimniecībās, kur lietotājs nav mašīnas īpašnieks, tad bez saimniecības lapā (F. 4) prasītām ziņām skaitīšanā jānoskaidro arī spēkmašīnu īpašnieki, sastādot īpašu sarakstu, kur jāatzīmē visu spēkmašīnu īpašnieki, uzdo dot to uzvārdu, vārdu, adresi, kā arī saimniecības nosaukumu, kur attiecīgā spēkmašīna atrodas.

Sabiedrību spēkmašīnām minētā sarakstā jāieraksta biedrības priekšnieka adrese. Spēkmašīnu īpašnieku saraksts sastādāms pēc šāda parauga:

Saimniecībās saskaitīto spēkmašīnu īpašnieku saraksts.

Ne pēc kārtas	Saimniecības nosaukums, kurā spēkmašīna reģistrēta	Saimn. lapas (F. 4) Nr., kurā spēkmašīna ierakstīta	Spēkmašīnas nosaukums	Spēkmašīnas īpašnieka	
				uzvārds un vārds	adrese

Spēkmašīnu īpašnieku saraksti skaitītājiem jānodod iecirkņa pārziņim, kas sastāda kopīgu sarakstu par visu iecirkni un to nodod skait. apgabala vadītājam reizē ar pārējiem skaitīšanas materiāliem.

c) Vēja motori (94. jaut.). Uzdojami spārnu motori un rotoru kopā.

69. Transportlīdzekļi (95. līdz 105. jaut.).

95. jautājumā jāuzdod smagie automobiļi. Jāskaita tikai tie smagie automobiļi, kurus lieto galvenā kārtā lauksaimniecības ražošanu pārveidošanai. Rūpniecības vai tirdzniecības uzņēmumos lietotie smagie automobiļi nav skaitāmi.

96. līdz 98. jaut. jāuzdod vienjūga darbarati, dalot tos kokasu, dzelzsasu un gumijas riepu vienjūga darbaratos.

99. jautājumā jāatzīmē, cik no 96. līdz 98. jaut. uzdotiem darbarātiem ir „divriču” (ratu ar diviem riteņiem).

100. līdz 102. jaut. jāieraksta divjūga darbaratu skaits; tālāk 103. jaut. — izbraucamie rati, bet 104. un 105. jaut. — ragavas un kamanas.

70. Ja saimniecības lietošanā ir radio uztvērējs, tad saimniecības lapas 106. jaut. brīvajā vietā jāieraksta „jā”, pretējā gadījumā tur jāieraksta — „nē”.

71. Arkli (107. līdz 114. jaut.) uzdojami, dalot tos saimniecības lapā (F. 4) paredzētās arklu grupās. 113. jautājumā (speciāli arkli) jāieraksta visi tie arkli, kuru skaits (107. līdz 112. jaut. un 114. jaut.) atsevišķi nav prasīts, kā: pļavu arkli, ciņu arkli, apsviežamie arkli, kartupeļu vagojamie arkli (ne spīļu arkli; pēdējie uzdojami 107. jaut.) un citi arkli speciāliem nolūkiem.

72. Ecēšas, kultivatori, veltņi un sakņaugu rušinātāji (115. līdz 124. jaut.):

a) 115. jaut. uzdojami visu saimniecībā esošo atsperu ecēšu skaits, neskatoties uz to lielumu (5, 7, 9 vai vairāk zaru).

b) 116. jaut. uzdojami dzelzs ecēšu (cik-cak) skaits, bet ne to posmu skaits. Piezīme. Parasti cik-cak ecēšām 2—3 posmi.

c) 117. jaut. uzdojami šķivju ecēšu, 118. jaut. „Hankmo” tipa nažu ecēšu un 119. jaut. koka ecēšu ar dzelzs tapām skaits.

d) Ecēšas speciāliem nolūkiem (120. jaut.). Skaitāmas pļavu, lidumu un citas, iepriekšējos (115. līdz 119. jaut.) jautājumos atsevišķi neminētas ecēšas. Koka ecēšas ar koka tapām (arī „egļi”) nav skaitāmas.

e) Kultivatoros (121. jaut.) skaitāmi: atsperu kultivatori, ekstirpatori, skarifikatoru un grūberi. Atsperu kultivatorus nedrīkst sajaukt ar atsperu ecēšām, kuras uzdojami 115. jautājumā.

f) 122. jautājumā skaitāmi tikai dzelzs-čuguna veltņi, kā masīvie, tā arī ripu veltņi (ruļļi). Koka veltņi nav skaitāmi.

g) Sakņaugu rušinātāji (123. un 124. jaut.). Atsevišķi uzdojami vienrindu rušinātāji (123. jaut.) un div- un vairākrindu rušinātāji (124. jaut.).

Vienrindu rušinātājos skaitāmi ar zirgu velkami vai vieglākos darbos ar cilvēku darba spēku darbināmi rušinātāji, kas vienā gājienā uzirdina vienu starprindu. Biežāk sastopamie vienrindu rušinātāji: ezis, planets u. c. Rušinātājos nav skaitāmi kapļi. Vairākrindu rušinātāji vienā gājienā uzirdina vairākas starprindas.

73. Sējmašīnas (125. līdz 131. jaut.). Uzdojami atsevišķi: graudu sējmašīnu (125. un 126. jaut.), kombinēto graudu un mākslīgo mēslu sējmašīnu (127. jaut.), mākslīgo mēslu sējmašīnu (128. un 129. jaut.), āboliņa sējmašīnu (130. jaut.) un dārzāju sējmašīnu (131. jaut.) skaits.

a) Graudu sējmašīnas dalāmas izklāidsējmašīnās (125. jaut.) un rindu sējmašīnās (126. jaut.).

b) Kombinētās graudu un mākslīgo mēslu sējmašīnās (127. jaut.) skaitāmas tādas specialas rindu sējmašīnas, kas veic reizē divus darbus: mākslīgo mēslu un graudu (resp. sēklu) izsēšanu.

c) Mākslīgo mēslu sējmašīnās (128. jaut.) nav ieskaitāmas speciālās sakņaugu virsmēslojuma sējmašīnas. Pēdējās uzdojami atsevišķi 129. jautājumā.

d) 130. jaut. uzdojami specialas āboliņa sējmašīnas.

e) Dārzāju sējmašīnas (131. jaut.). Jāskaita vienrindu sējmašīnas ar vienu priekšriteni — „Planets” (juniors) un citi. Ja dārzāju sējmašīna, pēc attiecīgas tās pārveidošanas (pievienojot lemesišus), lietojama arī kā vienrindu rušinātājs, tad tomēr viņa uzdojami tikai vienu reizi, un proti, kā dārzāju sējmašīna.

Ja sējaparats sabojāts un bijušā dārzāju sējmašīna pārveidota vienrindu rušinātājā, tad tā skaitīšanā ieskaitāma vienrindu rušinātājos (123. jaut.).

74. Ražas novācamās mašīnas (132. līdz 138. jaut.).

a) Uzdojami labības pļaujmašīnas, dalot atsevišķi parastās (132. jaut.) un kulišu sējējas-labības pļaujmašīnas (133. jaut.). Pēdējās ne tikai nopļauj labību, bet reizē arī sasien ar saiti kulišos. Bez tam atsevišķi uzdojami (135. jaut.) pie zāles pļaujmašīnām pieliekami labības pļaujamie aparāti.

b) Zāles pļaujmašīnas uzdojami atsevišķi 134. jautājumā.

c) Zirgu grābekļos (136. jaut.) skaitāmi fabrikās pagatavoti zirgu grābekļi, izliektiem atsperīgiem zariem, bet nav skaitāmi slidgrābekļi jeb siena šķūres.

d) 137. jaut. uzdojami specialas siena ārdamās mašīnas.

e) 138. jaut. uzdojami kartupeļu rokamo mašīnu skaits.

75. Kuļmašīnas (139. līdz 142. jaut.). Labības tīrkūļi-parastās labības kuļmašīnas ierakstāmas 139. jautājumā, āboliņa tīrkūļi — 140. jautājumā, āboliņa berzēji — 141. jautājumā un ģepeļu kuļmašīnas — 142. jautājumā.

a) Āboliņa tīrkūļi (140. jaut.) — specialas šim nolūkam izgatavotas kuļmašīnas, kur iegūst tīru, no čaulām izlobītu āboliņa sēklu. Kuļšana un lobīšana notiek vienā mašīnā, ar vienreizēju caurlaidumu.

b) Āboliņa berzējos (141. jaut.) skaitāmi speciāli izgatavoti āboliņa berzēji, kā arī pie parastām labības kuļmašīnām pievienojamas āboliņa kuļamās ierīces. Piezīme. Vispirms āboliņu laiž parastā labības kuļmašīnā, kur āboliņa galviņas saplosa, un tad, ejot caur āboliņa berzēju, sēkla atbrīvojas no čaulām.

c) 139. jaut. uzdojami parastās labības kuļmašīnas un 142. jaut. ģepeļu kuļmašīnas.

76. Graudu tīrītāji un šķirotāji uzdojami 143. līdz 147. jaut. Pārējos graudu šķirotājos (146. jaut.) skaitāmi: spirāle, āboliņa šķirotāji „kuskuta” u. c. 147. jaut. linu sēklu tīrītājos skaitāmi: linu sēklu trijeri un linu sēklu sijātāji (tarkšķis).

77. Linu apstrādāšanas mašīnas (148. līdz 150. jaut.). Skaitāmas mehāniskās linu šķiedras izstrādāšanas mašīnas (148. jaut.), linu stiebrīņu laužamās mašīnas, nešķirojot atsevišķi ruļļu un tiltu mašīnas (149. jaut.), un ar kāju darbināmi linu kultiem rati (150. jaut.).

78. Pārējās mašīnas (151. līdz 161. jaut.).

a) Ekseļu mašīnas uzdojami 151. jautājumā.

b) Raušu laužēji uzdojami 152. jautājumā.

c) Sakņu griezējos (153. jaut.) skaitāmas specialas šim nolūkam iegādātas mašīnas, bet ne primitīvi saimniecībā izgatavoti sakņu griezēji.

d) Separatori uzdojami 155. jautājumā.

e) Piena dzesētājos (156. jaut.) skaitāmi speciāli šim nolūkam iegādāti aparāti. Aparātu iekšpusē no apakšas uz augšu tek auksts ūdens. Piena tek gar aparata ārējām sienām uz leju, pretēji aukstā ūdens virzienam.

Piena dzesētājos nav ieskaitāmi dažādi piena trauki (toveriši, piena transporta kannas u. c.), kuros ieļļ pienu un traukus ieliek aukstā ūdenī (akā, avotā u. c.).

f) Automātiskos dārzu miglotājos (157. jaut.) skaitāmi ar saspiestu gaisu darbināmi automātiski miglotāji, kā arī dažādi „Pomona” tipa miglotāji. Pēdējos iestiprina vaļējā mucā, kas izpilda rezervuāru vietu. Muca novietota uz riteņiem, lai būtu ērtāki pārvietojama.

Nav skaitāmas dārzu miglošanai lietojamās rokas šļircis.

g) 160. jaut. skaitāmas siena (saļmu) spiedes, kā ar mehānisku spēku, tā ar roku darbināmas kopā.

79. Mājlopi, mājputni un bišu saimes (162. līdz 200. jaut.).

Jāskaita visi 1939. gada 26. jūnijā skaitāmā saimniecībā esošie mājlopi, neraugoties, kam tie pieder, t. i. valnieku, deputata kalpu vai citu saimniecības iedzīvotāju mājlopi pieskaitāmi attiecīgās saimniecības mājlopu skaitam. Tie mājlopi, kas nodoti pa vasaru ganišanā citā saimniecībā, skaitāmi atrašanās vietā, bet nevis tajā saimniecībā, kur dzīvo viņu īpašnieks.

a) Zirgi (162. līdz 169. jaut.). Zirgi un kumeli uzdojami, dalot tos saimniecības lapā paredzētās vecuma grupās.

Piezīme. Pilnīga zirgu kopskaita noskaidrošanai valstī pēc vecuma grupām uz š. g. 26. jūniju, bez lauksaimniecībā nodarbinātiem zirgiem, jāskaita arī visi tie zirgi, kuru nodarbina tirdzniecības, rūpniecības un transporta uzņēmumos (piem., ormaņu zirgi u. c.), pie kam, ierakstot šādu zirgu skaitu saimniecības lapā (162. līdz 168. jaut.), skaitītājam pie attiecīga skaitļa jāpieraksta piezīme: „lauksaimniecībā nenodarbina” vai „lauksaimniecībā nodarbina pa daļai”.

- b) Govslopi (170. līdz 177. jaut.). Jāzudala atsevišķi jaunlopi, slaucamas govīs, bulļi un vērsi, dalot tos saimniecības lapā paredzētās vecuma grupās. Par slaucamām jāzudkatas visas govīs, kas kaut reiz bijušas slaucamas, arī tās, kuras skaitīšanas laikā neslauc.
- c) Aitas (178. līdz 181. jaut.). Jāzudod visu saimniecībā esošu aitu, teķu, aunu un jēru skaits, dalot tos paredzētās vecuma grupās. Pa vasaru ganībās nodotās aitas pieskaitamas tās saimniecības aitu skaitam, kurā viņas atrodas.
- d) Dažāda vecuma kazu un āžu skaits jāieraksta 182. jaut., bet trušu skaits — 183. jaut.
- e) 184. līdz 189. jaut. jāzudod cūku un sivēnu skaits, dalot tos paredzētās vecuma grupās. 186. un 187. jautājumos uzdodams vaislas cūku un kuiļu skaits. Minētos jautājumos jāzudrāda nevien sugas cūkas un kuiļi, kurus tura vaislai, bet arī vietējās neuzlabotās cūkas un kuiļi vaislai.
- f) 190. līdz 196. jaut. uzdodams 26. jūnijā saimniecībā esošo atsevišķo mājputnu skaits, pie kam vistas un gaiļi dalāmi pēc vecuma grupām, bet citiem mājputniem (zosim, pilēm, titariem) uzdodams vienīgi kopskaits.
- g) 197. līdz 200. jaut. uzdodamas saimniecībā 26. jūnijā esošās bišu saimes, neskatoties, kam tās pieder.
80. Saimniecības iedzīvotāji (201. līdz 216. jaut.).

Saimniecības lapas XII nodaļuma jautājumos jāzudod visi skaitīšanas laikā saimniecībā dzīvojošie iedzīvotāji, dalot saimniecībā lauksaimniecības darbos nodarbinātos un nenodarbinātos vīriešus un sievietes pēc vecuma grupām.

- A. Saimnieka ģimene. 201. līdz 205. jautājumos jāzudod pats saimnieks un viņa ģimenes locekļi: sieva, bērni, vecāki, brāļi un māsas; pārējie radnieki saimnieka ģimenei pieskaitāmi vienīgi tad, ja tie saimniecībā strādā bez noteiktas algas.

Lauksaimniecības darbus strādājošie ģimenes locekļi (ieskaitot pašu saimnieku) skaitīšanā jāiedala trijās daļās: a) vispirms 201. jautājuma a.—c. punktos jāatzīmē visi saimniecībā pastāvīgi nodarbinātie ģimenes locekļi pēc vecuma grupām, pie kam par pastāvīgi nodarbinātiem jāzudkatas tādi ģimenes locekļi, kurus lauksaimniecības darbos nodarbina 1/2 gadu un ilgāk (neieskaitot tos ģimenes locekļus, kas nodarbināti pie mājlopu ganīšanas); b) 202. jautājumā jāatzīmē saimniecībā uz laiku nodarbinātie ģimenes locekļi, t. i. tādi, kas lauksaimniecības darbos gada laikā nodarbināti mazāk par 1/2 gadu (neieskaitot ģimenes locekļus-ganus); c) 203. jautājumā jāzudod saimnieka ģimenes locekļi, kurus regulāri (ne gadījuma dēļ) nodarbina pie mājlopu ganīšanas.

Piezīme. Par lauksaimniecības darbiem jāzudkatas visi darbi, kas saistīti ar laukaugu, dārzāju, augļu koku u. c. kultivēšanu, kā arī ar mājlopu (mājputnu) audzēšanu, vai ar laukaugu un dzīvnieku produktu ražošanu un pārstrādāšanu savā saimniecībā.

Beidzot „A” iedaļas 204. jautājumā jāieraksta visi pārējie saimnieka ģimenes locekļi, kas saimniecībā dzīvo skaitīšanas laikā, bet lauksaimniecības darbus saimniecībā nestrādā.

Saskaitot kopā 201. līdz 204. jaut. ierakstītos ģimenes locekļus, 205. jautājumā dabūjam to kopskaitu.

- B. Algots personāls. Algotam personālam jāpieskaita visi algotie strādnieki, kas skaitīšanas laikā saimniecībā nodarbināti lauksaimniecības darbos, pie kam par algotiem strādniekiem jāzudkatas personas, kuras par savu darbu saņem noteiktu algu naudā, graudā vai citā veidā.

Personas, kuras saimniecības lietotājs algo ne lauksaimniecības darbiem, bet kādai citai vajadzībai (piem., amatniekus — sedlinieku darbiem, būvdarbiem u. c.) vai nodarbei, kuru viņš piekopj blakus lauksaimniecībai (piem., algots pārdevējs veikalā, akmeņlauzēji kaļķu ceplim u. c. t.), nav pieskaitāmas saimniecības algotam personālam (206. līdz 213. jautājumos), bet jāzudod saimniecības pārējo iedzīvotāju skaitā — 214. jautājumā.

„B” iedaļas 206. līdz 210. jautājumos jāzudod visi lauksaimniecības darbiem algotie strādnieki (vīrieši un sievietes atsevišķi), kas skaitīšanas laikā saimniecībā strādā un kurus gada laikā saimniecībā nodarbina 1/2 gadu un ilgāk:

- 1) pārvaldnieks un cits tehnisks personāls uzdodams 206. jaut. a un b punktus;
- 2) gada kalpi - deputatnieki jāskaita 207. jautājumā a un b punktus; par gada kalpiem - deputatniekiem uzskatāmi tādi gada laukstrādnieki (ģimenes cilvēki), kuriem ir sava patstāvīga mājturība un kas lielāko algas daļu saņem graudā (naturalijās);
- 3) pārējie gada strādnieki (puīši un meitas), kas lielāko algas daļu saņem naudā un skaitas uzturā pie darba devēja - saimnieka, jāzudod 208. jaut. (a—c punktus).

Piezīme. Kalpu un vajinieku (irnieku) sievas vai citi to ģimenes locekļi, kas skaitīšanas laikā saimniecībā dzīvo, bet lauksaimniecības darbus saimniecībā nestrādā, nav jāpieskaita algotam personālam. Turpretim, ja šie iedzīvotāji skaitīšanas laikā strādā saimniecībā lauksaimniecības darbus, nostrādādami līgumā paredzēto dienu skaitu, tad tie jāpieskaita algotiem dienām strādniekiem.

- 4) Vasaras darbu sezonai algotie vasaras strādnieki — puīši un meitas — jāzudod 209. jaut.

Piezīme. Vasaras strādnieki (puīši un meitas), kuriem pēc līguma algas likmes aprēķinātas pa mēnešiem, bet kurus nodarbinās vasaras sezonā, arī jāpieskaita vasaras strādniekiem, bet nevis mēneša strādniekiem.

- 5) 210. jautājumā jāzudod saimniecībā nodarbināto algoto ganu skaits. (Pie mājlopu ganīšanas nodarbinātie ģimenes locekļi šeit nav jāzudod).

- C. Algoti strādnieki pie sezonas darbiem (211. un 212. jaut.). Šeit jāzudod saimniecībā pie lauksaimniecības sezonas darbiem uz īsāku laiku nodarbinātie algotie mēneša strādnieki (211. jaut.) un dienas strādnieki (212. jaut.), pie kam dienas strādnieku skaits attiecināms uz 1939. g. 26. jūniju. Šeit jāpieskaita arī lauksaimniecības akorda darbu strādnieki, ja tādi saimniecībā strādā.

Pēc algotu strādnieku skaita ierakstīšanas 206. līdz 212. jaut., tie jāsumē kopā, un dabūtā suma jāieraksta 213. jautājumā.

- D. Pārējiem saimniecības iedzīvotājiem (214. jaut.) jāpieskaita algotu strādnieku ģimenes locekļi, irnieki, vajinieki un citi, kas skaitīšanas laikā dzīvo saimniecībā, bet lauksaimniecības darbos saimniecībā dalību neņem.

215. jaut. jāieraksta saimniecības iedzīvotāju kopskaits, bet 216. jaut. jāatzīmē, cik no 213. jautājumā uzdotām algotām personām ir ārzemnieku - ieceļotāju no citām valstīm.

81. Saimniecības lapā (F. 4) ierakstīto zinu pareizība lapas beigās ar parakstiem apstiprina saimniecības lietotājam vai tā vietniekam un skaitītājam.

„Siksaimniecības lapa” (F. 5).

82. Siksaimniecības lapa jāizpilda kā pagastos, tā pilsētās par katru siksaimniecību, kuras lietošanā esošā lauksaimniecības zeme (āramzeme+dārzi+pļavas+ganības) lielāka par 500 kvadrātmetriem, bet zemes kopplatība nepārsniedz 1 ha jeb 2,69 pūrv.

Valsts tipogrāfijas apgādībā dabūjams

SODU LIKUMS

(otrais izd.)

ar komentāriem,

izvilkumiem no Senata kriminālā kasācijas departamenta spriedumiem par laiku līdz 1938. g. 12. martam un ar alfabētisko un salīdzināmiem rādītājiem.

Sastādījuši:

Pauls Mincs, un Jānis Lauva,
Latvijas universitātes profesors, un Kodifikācijas depart. sekretārs.

Maksā (mazā 16° formatā):

Bez piesūtišanas iesiets kalikona vākos Ls 5,65

Ar piesūtišanu Ls 6,05

Valsts tipogrāfija Rīgā, Valdemāra ielā 6.

Šī lapa jāizpilda arī par tādām pilsētu bezzemes siksaimniecībām, kurām ir tikai siltumnīcas vai arī kuras tura tikai mājlopus.

Ja gruntsgabalā atrodas vairāki mājlopu vai mājputnu turētāji, kuriem lauksaimn. izmant. zemes nav vai tās ir mazāk par 500 kvadr. metriem, un kuriem lopkopība (resp. putnkopība) nav galvenais ienākuma avots, tad par šādiem mājlopu turētājiem izpildāma tikai viena kopīga siksaimniecības lapa, pieskaitot visus lopus vai mājputnus gruntsgabala īpašnieka saimniecībai vai citai gruntsgabalā esošai lielākai saimniecībai.

Piezīme. Ja gruntsgabalā atrastos mājputnu turētāji, kuriem citu mājlopu nav, tad par tiem siksaimniecības lapa nav jāastāda, ja mājputnu kopskaits mazāks par 10.

83. Paskaidrojumi siksaimniecības lapā (F. 5) uzstādīto jautājumu izpildīšanai atrodami šīs instrukcijas norādījumos par saimniecības lapas (F. 4) izpildīšanu.

84. Siksaimniecības lapā (F. 5) ierakstīto zīņu pareizība lapas beigās ar saviem parakstiem jāapstiprina siksaimniecības lietotājam vai tā vietniekam un skaitītājam.

„Zvejniecības lapa” (F. 6).

85. Zvejniecības lapa (F. 6) skaitītājam jāizpilda par katru patstāvīgu zvejnieka saimniecību (pagastos un pilsētās), kurai ir zvejas laiva vai kādi no zvejniecības lapā (F. 6) minētiem zvejas rīkiem, un ja šajā saimniecībā nodarbojas ar zveju.

Zvejniecības lapa nav izpildāma par saimniecībām, kurās zvejniecībai ir tikai sporta vai gadījuma raksturs.

86. Izpildot zvejniecības lapas (F. 6), skaitītājam vispirms jāieraksta: apriņķa un pagasta vai pilsētas nosaukums; skaitīšanas apakšiecirkņa №; zvejniecības lapas № (tā īpašuma kārtas numurs apakšiecirkņa īpašumu sarakstā resp. gruntsgabala sarakstā, kurā zvejnieka saimniecības lietotājs dzīvo); saimniecības nosaukums un zvejas saimniecības lietotāja uzvārds un vārds.

87. Vispārīgi jautājumi (I).

a) Visos gadījumos, kad zvejniecība ir zvejas saimniecības lietotāja galvenais ienākuma avots, 1. jaut. jāieraksta atbilde „jā”, pretējā gadījumā jāieraksta „nē”.

b) Ja zvejniecība nav zvejas saimniecības lietotāja galvenais ienākuma avots, tad 2. jaut. jāieraksta tas ienākuma avots, no kura zvejnieka saimniecības lietotājs galvenā kārtā pārtiek.

c) Ja zveju piekopj visu gadu, tad 3. jaut. jāieraksta „visu gadu”, pretējā gadījumā jāieraksta — „atsevišķā sezonā”.

d) Ja zvejo tikai atsevišķā sezonā, tad 4. jaut. jāieraksta, kādu zvejas veidu piekopj.

Piemērs: Izpildot zvejniecības lapu par zvejnieka saimniecību, kurā zvejo tikai lašus un lučus, 4. jaut. jāieraksta „lašu un luču zveju”.

e) 5. jaut. jāieraksta, vai ar zveju nodarbojas tikai savas mājsaimniecības vajadzībām vai savas mājsaimniecības vajadzībām un tirgum.

88. Zvejniecībā nodarbinātie iedzīvotāji (II).

II nodaļuma 6. un 7. jaut. jāieraksta visi 1939. gada pavasara zvejas sezonā zvejniecībā nodarbinātie iedzīvotāji, uzrādot atsevišķi zvejnieka ģimenes locekļus un algotus strādniekus pēc dzimuma divās vecuma grupās: a) līdz 15 gadu veci un b) vecāki par 15 gadiem.

Piezīme. Par zvejniecībā nodarbinātiem uzskatāmi iedzīvotāji, kas ņem tiešu dalību zvejā, tāpat arī tie, kuri regulāri nodarbināti pie zivju apstrādāšanas, ja šī apstrādāšana notiek zvejnieka saimniecībā.

89. Laivas (III).

Jānoskaidro zvejnieku saimniecību lietošanā esošo (piederošo un īrēto) zvejlaivu un zivju transportlaivu skaits, laivu uzbūves gads un to vērtība skaitīšanas momentā.

1. piezīme. Laivu vērtībā nav ieskaitāma buru un enkuru vērtība.

a) 8. jaut. jāieraksta ziņas par airu un buru laivām jūras zvejai, dalot tās: a) selgas laivās, b) vasaras laivās un c) pārējās laivās.

2. piezīme. Ja laiva pieder vairākiem zvejniekiem, tā tomēr ierakstāma tikai vienā zvejniecības lapā.

b) 9. jaut. ierakstāmas ziņas tikai par airu un buru laivām saldūdens zvejai.

c) 10. jaut. jāieraksta ziņas par jūras un saldūdens motorzvejlaivām un 11. jaut. par zvejnieku saimniecībās esošām motortransportlaivām zvejniecības vajadzībām, noskaidrojot arī šo laivu motora jaudu zirgu spēkā (HP), kas ierakstāma teksta daļā paredzētā vietā.

d) 12. jaut. jāieraksta, vai motorlaivas ir vaļējas, ar pusklāju vai klāju.

e) Ja motorlaivas apgādātas ar kompasu, tad 13. jaut. jāieraksta, ar kādu kompasu tās apgādātas, piem., „ar spirta kompasu”; pretējā gadījumā jāieraksta „nav”.

90. Ēkas (IV nodaļ. 14. līdz 17. jaut.).

Uzdodamas tās ēkas, kuras izmanto tikai zvejniecības vajadzībām: kūpinātavas-zāvētavas, sāļitavas, pagrabi zivju uzglabāšanai un zvejas lietu šķūņi (tiklu būdas).

Piezīme. Minētām ēkām savukārt jābūt uzrādītām arī tā īpašuma lapā, kurā šīs ēkas atrodas.

Ēkām noskaidrojams: skaits, uzbūves gads, apbūves laukums kvadrātmetros un no kāda materiāla celtas ēku sienas.

Kūpinātāvām-zāvētavām jāieraksta arī cepļu platība, jo tā ne vienmēr līdzinās apbūves laukumam.

P A Z I Ņ O J U M S.

Pamatojoties uz Meliorācijas likuma 67. pantu, ar zemkopības ministra š. g. 20. aprīļa lēmumu apstiprināts **Puzes meliorācijas sabiedrības „Sudmalleja“ novadgrāvju projekts**. Līdz ar projekta apstiprināšanu visi darbu dalībnieku sarakstā ierakstītie lauku nekustamas mantas īpašnieki ieskaitīti minētā meliorācijas sabiedrībā par biedriem ar pienākumu piedalīties apstiprinātā projektā paredzēto darbu izdarīšanā, kārtībā uzturēšanā un ar to saistīto izdevumu samaksā.

Num. pēc kārtas	Dalībnieka vārds un uzvārds	Dalībnieka īpašumu tiesību apzīmējums	Dalībniekam piederošo vai viņa lietošanā esošo māju nosaukums	Māju numuri		Kādā pagastā atrodas mājas un pie kādas agrākās muižas piederēja	Darbu izmaksa pēc projekta, no kuras aprēķina dalībnieku balsu skaitu Ls	Dalībnieku balsu skaits, saskaņā ar mel. sab. statūtiem	Piezīmes
				pēc mērniecības plāniem	pēc zemes grāmatu reģistra				
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
1.	Kārlis Jāņa d. Rozentals	Īpašnieks	Višķeri	2	503	Puzes pagastā	610,—	12	Proportionali šajā sarakstā uzrādītām darbu izmaksām nosakami dalībnieku pienākumi un maksājumi kā meliorācijas ietaises ierīkojot, tā arī turpmāk tās uzturot kārtībā.
2.	Engens Viļa d. Amikis	„	Krastnieki	23F	2708	„ „	220,—	4	
3.	Lote Ķiršteins, Lizete-Bille Emsiņš, dz. Ķiršteins	Īpašnieces	Bērzkalni	24F	2710	„ „	240,—	4	
4.	Ansis Embrika d. Laudans	Īpašnieks	Ķesteri	25F	4679	„ „	2006,—	34	
5.	Vilhelms Zēfelds	„	Puze	D. 262	2380	„ „	1095,—	21	
6.	Jānis Friča d. Boitmanis	„	Pilskalni	33F	2704	„ „	248,—	4	
7.	Andžs Friča d. Kajaks	„	Avotnieki	34F	2686	„ „	549,—	10	
8.	Kristaps Friča d. Kristapsons	„	Saknītes	35F	2685	„ „	503,—	10	
9.	Vilis Ernesta d. Ansons	„	Eglukalni	36F	2696	„ „	178,—	3	
10.	Fricis Jāņa d. Rozentals	„	Jaunvišķeri	1	6040	„ „	—	—	
Kopā							5649,—	102	

Rīgā, 1939. g. 28. aprīlī.

Arķīva 6496. num. Mel. sab. reģ. 1783. num.

Zemes ierīcības depart. kulturtechn. daļas vadītāja v. E. Āboliņš.

Vec. sev. uzdevumu ierēdnis T. Erlachs.

P A Z I Ņ O J U M S.

Pamatojoties uz meliorācijas likuma 67. pantu, ar zemkopības ministra š. g. 20. aprīļa lēmumu apstiprināts **Kūduma - Raiskuma - Lenču meliorācijas sabiedrības III grupas novadgrāvju projekts**. Līdz ar projekta apstiprināšanu visi darbu dalībnieku sarakstā ierakstītie lauku nekustamas mantas īpašnieki ieskaitīti minētā meliorācijas sabiedrībā par biedriem ar pienākumu piedalīties apstiprinātā projektā paredzēto darbu izdarīšanā, kārtībā uzturēšanā un ar to saistīto izdevumu samaksā.

Num. pēc kārtas	Dalībnieka vārds un uzvārds	Dalībnieka īpašumu tiesību apzīmējums	Dalībniekam piederošo vai viņa lietošanā esošo māju nosaukums	Māju numuri		Kādā pagastā atrodas mājas un pie kādas agrākās muižas piederēja	Darbu izmaksa pēc projekta, no kuras aprēķina dalībnieku balsu skaitu Ls	Dalībnieku balsu skaits, saskaņā ar mel. sab. statūtiem	Piezīmes
				pēc mērniecības plāniem	pēc zemes grāmatu reģistra				
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
1.	Kristīne Krūklītis, Ernests Krūklītis, Anna Krūklītis un Alīda Krūklītis	Līdzīpašnieki	Keiti	81F	Z. I. V. 41/186 6874	Kūduma pag.	90,—	1	Proportionali šajā sarakstā uzrādītām darbu izmaksām nosakami dalībnieku pienākumi un maksājumi kā meliorācijas ietaises ierīkojot, tā arī turpmāk tās uzturot kārtībā.
2.	Jānis Dērumis un Emīlija Dērumis, dzim. Martiņsons	„	Dimda	12	7009	„ „	225,—	2	
3.	Jānis Kārklīšs un	„	Brenguļi	16	7007	„ „	163,—	1	
4.	Kārlis Kārklīšs	„	Jaunbrenguļi	—	8322	„ „	300,—	3	
5.	Jānis Dzirnīšs	Īpašnieks	Kājas	66F	15242	„ „	390,—	3	
6.	Jānis Kūlītis	„	Daeni-(Dājēni)	7	7008	„ „	1295,—	12	
7.	Veltas Rostoks mantojuma masa	Mantīnieki	Lejas-Ozoli	—	77	„ „	100,—	1	
8.	Ernestine Zirdziņš, dz. Āboliņš	Īpašniece	Vec-Vasariņi	—	6754	„ „	2780,—	12	
9.	Cēsu virsmežniecība	Pārzinis	Valsts purvs	73F	—	„ „	105,—	1	
10.	Cēsu apriņķa Valsts zemju inspekcija	„	—	—	—	„ „	—	—	
Kopā							5448,—	36	

Rīgā, 1939. g. 29. aprīlī.

Arķīva 985. num. Mel. sab. reģ. 381. num.

Zemes ierīcības departamenta kulturtechniskās daļas vadītāja v. M. Šljachtovičs.

Vec. sev. uzdevumu ierēdnis T. Erlachs.

Ja vairākas zvejnieku saimniecības izmanto kopīgi kādu no 14. līdz 17. jaut. uzrādītām ēkām, tad tomēr šīs ēkas ierakstā tikai vienā (ēkas īpašnieka resp. šīs ēkas galvenā izmantojāja) zvejniecības lapā, bet 7. ailē pret attiecīgo ēku jāieraksta piezīme, cik zvejnieku saimniecības minēto ēku izmanto.

91. Zvejas rīki. (V).

Uzdodami 26. jūnijā zvejnieka saimniecības lietošanā esošie (piederējie un irētie) zvejas rīki.

Piezīme. Nav skaitāmi tādi zvejas rīki, kuri bez kapitalremonta zvejai nav lietojami.

92. Tikli (18. līdz 24. jaut.).

Tikliem noskaidrojams skaits, kopējais garums, vidējais platums un vērtība skaitīšanas momentā. Pēdējo atrod, no tiklu iegūšanas izmaksām atskaitot amortizāciju.

1. piemērs. Tikla iegūšanas izmaksa Ls 120,—. Ja normalos zvejas apstākļos šāds tikls būtu lietojams 8 gadus, bet tas lietots tikai 3 gadus un skaitīšanas laikā atrodas lietojamā stāvoklī, tad minētā tikla vērtība skaitīšanas momentā aprēķināma šādi: tikla kārtējā ikgadīgā amortizācija būtu Ls 120,— : 8 = Ls 15,—, tikla 3 gadu amortizācija Ls 15×3 = Ls 45,— un šāda tikla vērtība būs Ls 120,— - Ls 45,— = Ls 75,—.

2. piemērs. Zvejnieka saimniecības lietošanā 26. jūnijā atrodas: a) 3 jauni reņģu tikli — katrs 130 m garš, 3 m plats, 130 latu vērtībā; b) 3 lietoti reņģu tikli — katrs 115 m garš, 3 m plats, 80 latu vērtībā un c) 4 veci, bet lietojami reņģu tikli — katrs 100 m garš, 3 m plats, 20 latu vērtībā.

Izpildot zvejniecības lapu par šāda zvejnieka saimniecību, 18. jaut. jāieraksta: 1. ailē — 10, 2. ailē — 1135 (3 tikli à 130 m = 390 m; 3 tikli à 115 m = 345 m un 4 tikli à 100 m = 400 m; 390 m + 345 m + 400 m = 1135 m), 3. ailē — 3 un 4. ailē — 710 (3 tikli à Ls 130,— = Ls 390,—; 3 tikli à Ls 80,— = Ls 240,— un 4 tikli à Ls 20,— = Ls 80,—; Ls 390,— + Ls 240,— + Ls 80,— = Ls 710,—).

a) Tikli jūras zvejai (18. līdz 23. jaut.) šķirojami, vadoties no tā, kādam zvejas veidam tie domāti.

Piemērs. Dažreiz lošus izmanto arī lašu zvejošanai, tomēr zvejniecības lapā loši ierakstāmi 22. jaut., bet ne 21. jaut.

b) Tikli saldūdens zvejai ierakstāmi 24. jaut., tos sīkākī nešķirojot.

93. Vadi un traļji (25. līdz 30. jaut.).

Uzdodami visi zvejnieka saimniecības lietošanā esošie vadi un traļji vai to daļas, šo zvejas rīku garums, platums un vērtība skaitīšanas momentā.

Piezīme. Plekstu un luču vadiem un traļjiem garums mērojams no astes līdz spārnu galiem (nereizinot to ar divi), bet platums — platākā vietā.

a) Vadi un traļji jūras zvejai (25. līdz 29. jaut.) ierakstāmi, šķirojot tos pēc zvejas veida, kādam tie domāti.

b) Striktu vados (28. jaut.) ierakstāmi vadi sīko zivtiņu (nigliņu u. c.) zvejošanai, kuras galvenā kārtā izlieto kā ēsmu āķu zvejai.

c) Vadi saldūdens zvejai jāieraksta 30. jaut., tos pēc lietošanas veida sīkākī nešķirojot.

94. Murdi jūras zvejai (31. līdz 34. jaut.) uzdodami pēc to izmantošanas veida, noskaidrojot murdu vai murdu daļu skaitu un vērtību, kā arī murdu sētu vai to daļu garumu un vidējo platumu.

Murdu sētu vērtība pieskaitāma murdu vērtībai.

95. 35. līdz 39. jaut. noskaidrojams saldūdens zvejai lietojamo murdu skaits un to vērtība.

Atsevišķi uzrādāmi nēģu murdi (šķirojot tos klūdziņu muros — 35. jaut. un linuma muros — 36. jaut.), lašu murdi — linuma (37. jaut.) un lašu būri — koka (38. jaut.), bet pārējie murdi saldūdens zvejai jāieraksta 39. jautājumā.

Piezīme. Lašu būru skaits un vērtība attiecināma uz pēdējo lašu zvejas sezonu, un tā nav pieskaitāma lašu taču vērtībai.

96. 40. līdz 42. jaut. jāuzrāda atsevišķi zušu, mencu un lašu āķu skaits un vērtība.

97. Pārējais zvejniecības inventārs un ietaises (VI nodal. 43. līdz 49. jaut.). Noskaidrojams zvejniecības vajadzībām lietojamā inventāra un ietaišu skaits un vērtība; virvēm (tauvām) arī garums metros.

98. 50. jaut. jāieraksta zvejnieku saimniecību skaits, kuras pēdējā nēģu zvejas sezonā izmantoja 48. jaut. uzrādītos nēģu tačus.

Piezīme. Ja nēģu tačus kopīgi izmanto vairākas zvejnieku saimniecības, tad zvejniecības lapa nav izpildāma par katru tača dalībnieku, bet zvejniecības lapai pievienojams taču izmantotāju saraksts, atzīmējot tajā dalībnieka uzvārdu, vārdu, adresi un kādu tača daļu izmanto. Šī piezīme attiecināma arī uz 51. jautājumu.

99. 51. jaut. jāieraksta zvejnieku saimniecību skaits, kuras pēdējā lašu zvejas sezonā izmantoja 49. jaut. uzrādītos lašu tačus.

100. Zvejniecības lapā (F. 6) ierakstīto ziņu pareizību ar savu parakstu apliecina zvejnieka saimniecības lietotājs vai tā vietnieks un skaitītājs.

„Ziņu kopsavilkums“ (F. 7).

101. Pēc izpildīto skaitīšanas materiālu pārbaudes un pieņemšanas no skaitītājiem, iecirkņa pārzinis laikā no 9. jūlija līdz 18. jūlijam sastāda ziņu kopsavilkumu (F. 7). Ziņu kopsavilkumā ierakstāmas visas saskaitītās saimniecības un sīksaimniecības, numurējot tās ar vienu tekošu numerāciju, pie kam ieraksti jāizdara pa apakšiecirkņiem īpašumu kārtībā.

Ziņu kopsavilkuma priekšpusē iecirkņa pārzinim jāatzīmē, cik skaitīšanas apakšiecirkņos iecirknis sadalīts, cik un kādas veidlapas skaitīšanas iecirkņi pavisam izpildītas.

Ziņu kopsavilkumā, 2. līdz 35. ailēs, jāieraksta saimniecības vai sīksaimniecības lapu attiecīgu jautājumu atbildes. Pēc ziņu kopsavilkuma sastādīšanas iecirkņa pārzinim jānoskaidro ierakstītās ziņas kopā par visu skaitīšanas iecirkni.

Sīkākī paskaidrojumi ziņu kopsavilkuma (F. 7) sastādīšanai atrodami ziņu kopsavilkuma priekšlapā.

III. Skaitīšanas materialu sakārtošana, pārbaude un nodošana.

102. Pēc skaitīšanas darbu pabeigšanas savā apakšiecirkņā skaitītājam rūpīgi jāpārbauda un jāsakārto skaitīšanas materiāli, pie kam, materiālus sakārtojot un izpildītās lapas pārbaudot, jāievēro sekojošais:

- Vēlreiz jāpārlecina, vai visi „Apakšiecirkņa zemes īpašumu sarakstā” (F. 2) atzīmētie īpašumi un tajos ietilpstošās saimniecības (vai sīksaimniecības) saskaņā ar un vai uz visiem skaitīšanas veidlapās uzstādītiem jautājumiem sniegtas pilnīgas, ar šīs instrukcijas noteikumiem saskaņotas, atbildes.
- Zemes īpašuma lapas (F. 3) II nodalījumā ierakstītām kulturveidu platībām (tajos gadījumos, kad jāizpilda arī īpašuma lapas III nodalījums) jāskatās ar šīs lapas III nodalījumā ierakstītiem platību kopsūmiem.
- Visās vietās skaitīšanas lapās, kur prasīta ierakstīto skaitļu kopsūma (piem.: īpašuma lapas II nodalījuma 11. ailē un III nodalījuma 15. ailē un e punktā; saimn. lapas 9. jautājuma f punktā, 19. jautājumā, 77. jaut., 85. jaut., 87. jautājuma h punktā; saimniecības lapas XI nodalījumā par mājlopiem — 169., 177., 181., 189., 196. un 200. jautājumos, kā arī XII nodalījumā paredzētiem kopsūmiem skaitļiem u. c.), tiem jābūt pareizi kopā sasumētiem.
- Skaitļiem visur skaitīšanas lapās jābūt skaidri salasāmi ierakstītiem, pie kam saimniecības lapas (F. 4) 9. jautājuma f punktā ierakstītai platībai jāskatās ar 19. jautājumā uzdoto saimniecības zemes kopplatību; VII nodalījuma 77. jautājumā uzdotai aramzemes un dārzu zemes platībai jāskatās ar jau agrāk III nodalījuma 10. jautājumā parādīto aram- un dārzu zemes platību; saimn. lapas VIII nodalījuma 85. jautājumā ierakstītai galda sakņu un dārzāju kopplatībai jāskatās ar VII nodalījuma 68. jaut. uzdoto platību, bet IX nodalījuma 87. jaut. h punktā kopā parādītai sēklas āboliņa un citu sēklām audzēto zāļaugu kultūru platībām jālīdzinās jau agrāk VII nodalīj. 61. jaut. uzdotai platībai.

103. Izpildītās veidlapas skaitītājam, pirms nodošanas iecirkņa pārzinim, jāskārto tā, lai īpašuma lapas (F. 3) sekotu viena otrai tādā kārtībā, kādā attiecīgi īpašumi ierakstīti „Apakšiecirkņa zemes īpašumu sarakstā” (F. 2), bet saimniecības lapām (F. 4), sīksaimniecības lapām (F. 5) un zvejniecības lapām (F. 6) jābūt tā sagrupētām, lai visas īpašumā izpildītās lapas būtu pievienotas atbilstoši zemes īpašuma lapai (F. 3).

Pēc izpildīto skaitīšanas materialu galīgas sakārtošanas un pārbaudes, skaitītājs tos kopā ar „Apakšiecirkņa zemes īpašumu sarakstu” (F. 2), mapi, apliecību un neizlietotām veidlapām nodod skaitīšanas iecirkņa pārzinim.

104. Skaitīšanas iecirkņa pārzinim, pirms skaitīšanas materialu galīgas pieņemšanas no skaitītāja, tie vēlreiz rūpīgi jāpārbauda (ievērojot visus šīs instrukcijas 102. panta a—d punktus, 103. pantā un agrāk minēto), izskatot katru izpildīto veidlapu skaitītāja klātbūtnē.

Ja izpildītās lapās atrastu nepareizības vai izlaidumus, tūlīt jāpieprasa no skaitītāja tuvāki paskaidrojumi un kļūdas jāizlabo. Ja kļūdas nevarētu izlabot bez papildu ziņu ievākšanas, tad materiāls jānodod atpakaļ skaitītājam, kuram noteiktā termiņā jāievāc vajadzīgās papildu ziņas uz vietas saimniecībās, ņemot arī otrreizēju ziņu devēja parakstu.

Iecirkņa pārzinim, izpildītos materiālus pārbaudot, jāraugas, lai atbildes skaitīšanas veidlapās būtu pilnīgas un pret attiecīgiem jautājumiem pareizi un skaidri salasāmi (ar tinti vai tintes zīmuli) ierakstītas. Neviens jautājums nedrīkst palikt bez noteiktas atbildes. Ja uz kādu jautājumu nav ko atbildēt, tad tomēr nedrīkst atstāt tukšu vietu, bet jāieraksta „nē” jeb „nav” vai arī jāievēl skaidri saredzama horizontāla svītra: „—”.

Sevišķi stingri skaitīšanas iecirkņa pārzinim jāraugas uz to, lai skaitītājs visas apakšiecirkņa robežās ietilpstošos īpašumus un saimniecības būtu saskaņojis un lai kāds īpašums vai saimniecība nebūtu divas reizes skaitīta. Materiālus pārbaudot, katrā ziņā jāievēro arī tas, vai attiecīgā skaitīšanas iecirkņā visur lietoti vienādi zemes platību mēri, kā to nosaka instrukcija (skat. 40. panta piezīmi).

105. Pēc izpildīto skaitīšanas materialu rūpīgas pārbaudes skaitīšanas iecirkņa pārzinim jāstāda ziņu kopsavilkums (F. 7) (skat. instr. 101. pantu), un visi materiāli jāsakārto tā, lai katra skaitītāja izpildītās veidlapas paliktu vienkopus savā mapē.

Sakārtotie skaitīšanas materiāli līdz ar īpašu materialu nodošanas sarakstu, kurā uzskaitīti visi nodošanai paredzētie materiāli, iecirkņa pārzinim jānodod skaitīšanas apgabala instruktoram viņa norādītā vietā un laikā.

Vajadzības gadījumā skaitīšanas apgabala instruktoram jāuzdod iecirkņa pārzinim noteiktā laikā ievākt papildu ziņas un novērst nepilnības un kļūdas.

Rīgā, 1939. g. 20. aprīlī.

Valsts statistiskās pārvaldes direktors M. Skujenieks.

Sekretars P. Davidsons.

IV. Pielikums instrukcijai.

A. Skaitīšanas kalendars.

Noorganizējot un izdarot skaitīšanu, darbiniekiem jāievēro šādi termiņi:

- vēlākais līdz š. g. 1. maijam skaitīšanas apgabalu vadītājiem jāizrauga skaitīšanas iecirkņu pārziņi;
- līdz š. g. 2. junijam skaitīšanas iecirkņa pārziņiem jāizrauga vajadzīgie skaitītāji, un to izpildītās aptaujas-solījumi jāiesūta apgabala vadītājam;
- laikā no 16. maija līdz 27. maijam jāizdara skaitīšanas iecirkņu pārziņu instrūšana;
- līdz 2. junijam iecirkņu pārziņiem jāiesūta Valsts statistiskai pārvaldei ziņojuma kartiņa;
- laikā no 3. jūnija līdz 21. junijam iecirkņu pārziņiem jāinstruē skaitītāji;
- līdz 19. junijam pagastu valdēm ar apkārtrakstu jāpaziņo visiem zemes īpašniekiem un saimniecību lietotājiem, ka laikā no š. g. 26. jūnija līdz 9. jūlijam pagastā izdarīs lauksaimniecības skaitīšanu (apkārtraksta paraugu skat. pielikumā B.);
- vēlākais 22. jūnijā skaitīšanas iecirkņa pārzinim jānodod skaitītājiem „Apakšiecirkņa zemes īpašumu saraksti” (F. 2), kā arī visas citas skaitīšanas darbam vajadzīgās veidlapas;
26. jūnijā skaitītājiem jāuzsāk skaitīšanas darbi saimniecībās;
 27. jūnijā (t. i. otras skaitīšanas dienas vakarā) skaitītājiem jāierodas pie skaitīšanas iecirkņa pārziņa un jāuzrāda pirmās divās skaitīšanas dienās izpildītās veidlapas;
 - līdz 9. jūlijam skaitītājiem jānobeidz skaitīšanas darbi saimniecībās un skaitīšanas materiāli jānodod iecirkņa pārziņiem;
- 9.—18. jūlijam skaitīšanas iecirkņa pārziņi pārbauda skaitīšanas materiālus, pieņemot tos no skaitītājiem, sakārto un sastāda skaitīšanas „Ziņu kopsavilkumu” (F. 7), saskaņot datus par visu skaitīšanas iecirkni kopā;
18. jūlijā skaitīšanas materiāliem iecirkņā jābūt galīgi pārbaudītiem, sakārtotiem, un „Ziņu kopsavilkumam” (F. 7) sastādītam nodošanai skaitīšanas apgabala instruktoram viņa norādītā vietā un laikā.

Valsts tipografijā dabūjama šāda brošūra

Likums par rūpniecības un amatniecības uzņēmumiem

ar instrukciju, rīkojumu un rūpniecības un amatniecības nozaru klasifikāciju un citiem papildinājumiem.

Maksā: brošēta, bez piesūtišanas 25 sant.
 „ ar piesūtišanu 30 sant.

Valsts tipografija Rīgā, Valdemāra ielā 6.

B. Paraugšpagasta valdes izsūtāmajam apkārtrakstam par lauksaimniecības skaitīšanu 1939. gadā.

Apkārtraksts №.....

1939. g. jūnijā.

Ar šo paziņojam zemes īpašniekiem un saimniecību lietotājiem pret parakstu sekojošo:

Laikā no š. g. 26. jūnija līdz 9. jūlijam, saskaņā ar „Vald. Vēstn.” 1938. g. 75. num. izsludināto Likumu par lauksaimniecības skaitīšanu, pagasta zemes īpašumos un saimniecībās Valsts statistiskā pārvalde izdarīs lauksaimn. skaitīšanu, kādā nolūkā saimniecībā minētā laikā ieradīsies skaitītājs un ievāks vajadzīgās ziņas. Tādēļ uzaicinām Jūs jau priekšlaicīgi tās sagatavot.

Skaitīšanā ievāks ziņas:

- par zemes īpašuma vai saimniecības zemes kopplatības sadalījumu kulturveidos (aramzeme, pļavas, ganības, meža zeme u. t. t.);
- par saimniecībā š. g. 26. jūnijā esošiem mājlopiem (zirgiem, govslapiem, aitām, cūkām, mājputniem), pēc to vecuma grupām;
- par saimniecībā esošām lauksaimniecības mašīnām un darba rīkiem, neraugoties uz to, vai tie pieder saimniecības lietotājam, vai tikai uz laiku atrodas saimniecības lietošanā (glabāšanā);
- par aramzemes un dārzu zemes izmantošanu būs jāuzdod: a) neaizņemtās papuves platība, b) ar dažādu labību apsētā platība (katra labība atsevišķi), c) ar tīruma zāļaugiem aizņemtās platības (dalot atsevišķi — sēklai, sienam, zaļbarībai vai ganībai kultivētus — āboliņu, timotiņu u. c. tīruma zāļaugus); d) atsevišķu lopbarības sakņuugu kultūru platības un tāpat dažādu galda sakņu un dārzāju platības un citi sējumi.
- Skaitīšanā ievāks ziņas arī par saimniecībā skaitīšanas laikā dzīvojošiem iedzīvotājiem: saimnieka ģimenes locekļiem un algotiem strādniekiem.
- Zvejnieku saimniecībās noskaidros zvejas rīku skaitu un vērtību.

Par atteikšanos no ziņu došanas vai par apzināti nepatiesu ziņu došanu vainīgos sodīs pēc Sodū likuma 163. panta.

Iegūtās ziņas Valsts statistiskā pārvalde izlietos vienīgi statistiskiem nolūkiem.

..... pagasta vecākais:

Sekretars:

C. Izstētās sēklas daudzums pudos uz 1 platības vienību

(pēc lauksaimniecības brīvprātīgo korespondentu ziņām — desmitgadū caurmērā).

Apgabali	Laukaugu nosaukums	p u d i						
		Rudzi ziemas	Mieži	Auzas	Zirņi	Kartupeļi	Lini	Āboliņa sēklas
Vidzemē	uz 1 ha izsēti	10,44	9,63	11,87	8,80	135,15	6,70	1,02
	uz 1 pūrv. „	3,88	3,58	4,41	3,27	50,22	2,49	0,38
Kurzemē	uz 1 ha „	11,46	10,09	10,55	10,23	146,69	6,62	1,26
	uz 1 pūrv. „	4,26	3,75	3,92	3,80	54,51	2,46	0,47
Zemgalē	uz 1 ha „	9,74	8,83	9,80	9,07	138,62	5,22	1,13
	uz 1 pūrv. „	3,62	3,28	3,64	3,37	51,51	1,94	0,42
Latgalē	uz 1 ha „	8,67	8,53	10,79	7,64	108,88	5,14	1,08
	uz 1 pūrv. „	3,22	3,17	4,01	2,84	40,46	1,91	0,40
Caurmērā								
Latvijā	uz 1 ha „	10,20	9,36	10,98	8,80	134,69	6,14	1,10
	uz 1 pūrv. „	3,79	3,48	4,08	3,27	50,05	2,28	0,41

Piezīme: Ziemas kviešus valsts caurmērā uz 1 platības vienību izsēj apm. tikpat daudz, cik ziemas rudzus.

Vasaras kviešus valsts caurmērā uz 1 ha izsēj — 175 kg vai 10,7 pudus, pie kam vismazāk (ap 150 kg vai 9,2 pudus) izsēj Latgalē, bet visvairāk (ap 185 kg vai 11,3 pudus) Kurzemē.

D. Tabele kvadratasu (saženu) pārrēķināšanai hektaros un pūrvietās.

Kvadratis (saženi) pārrēķinātas hektara daļās				Kvadratis (saženi) pārrēķināti pūrvietu daļās			
□ asis	Ha	□ asis	Ha	□ asis	Pūrv.	□ asis	Pūrv.
Līdz 33	0,01	440	0,2	Līdz 12	0,01	163	0,2
34—55	0,02	650	0,3	13—20	0,02	245	0,3
56—77	0,03	900	0,4	21—28	0,03	326	0,4
78—99	0,04	1100	0,5	29—36	0,04	408	0,5
100—121	0,05	1300	0,6	37—44	0,05	490	0,6
122—143	0,06	1540	0,7	45—52	0,06	571	0,7
144—165	0,07	1750	0,8	53—60	0,07	653	0,8
166—187	0,08	2000	0,9	61—68	0,08	734	0,9
188—209	0,09	2197	1,0	69—76	0,09	816	1,0
210—230	0,10			77—84	0,10		

Paskaidrojums. Šo tabeli lietojot jārikojas sekojoši: no pārrēķināmā kvadratasu skaita jāņem tuvākais, platības mēru (ha vai pūrvietu) desmitdaļas saturošais, skaitlis un atlikušā daļa jāņem simtdaļās un jāpieskaita.

Piemēram: ja 456 kv. asis jāpārrēķina pūrvietās, tad —

408 kv. asis = 0,50 pūrv.

un atlikušās 48 „ „ = 0,06 „

Kopā 456 kv. asis = 0,56 pūrvietas.

Kvadrata metri pārrēķināti hektara daļās

□ metri	Ha	□ metri	Ha	□ metri	Ha	□ metri	Ha
10000	1	5000	0,5	900	0,09	400	0,04
9000	0,9	4000	0,4	800	0,08	300	0,03
8000	0,8	3000	0,3	700	0,07	200	0,02
7000	0,7	2000	0,2	600	0,06	100—50	0,01
6000	0,6	1000	0,1	500	0,05		

E. Tabele pūrvietu pārrēķināšanai hektaros.

Pūrv.	Ha 0,01 — 1,00 pūrv.	Pūrv.	Ha	Pūrv.	Ha 1 — 100 pūrv.	Pūrv.	Ha
0,01	0,00	0,51	0,19	1	0,37	51	18,95
0,02	0,01	0,52	0,19	2	0,74	52	19,32
0,03	0,01	0,53	0,20	3	1,11	53	19,69
0,04	0,01	0,54	0,20	4	1,49	54	20,07
0,05	0,02	0,55	0,20	5	1,86	55	20,44
0,06	0,02	0,56	0,21	6	2,23	56	20,81
0,07	0,03	0,57	0,21	7	2,60	57	21,18
0,08	0,03	0,58	0,22	8	2,97	58	21,55
0,09	0,03	0,59	0,22	9	3,34	59	21,92
0,10	0,04	0,60	0,22	10	3,72	60	22,30
0,11	0,04	0,61	0,23	11	4,09	61	22,67
0,12	0,04	0,62	0,23	12	4,46	62	23,04
0,13	0,05	0,63	0,23	13	4,83	63	23,41
0,14	0,05	0,64	0,24	14	5,20	64	23,78
0,15	0,06	0,65	0,24	15	5,57	65	24,15
0,16	0,06	0,66	0,25	16	5,95	66	24,53
0,17	0,06	0,67	0,25	17	6,32	67	24,90
0,18	0,07	0,68	0,25	18	6,69	68	25,27
0,19	0,07	0,69	0,26	19	7,06	69	25,64
0,20	0,07	0,70	0,26	20	7,43	70	26,01
0,21	0,08	0,71	0,26	21	7,80	71	26,38
0,22	0,08	0,72	0,27	22	8,18	72	26,76
0,23	0,09	0,73	0,27	23	8,55	73	27,13
0,24	0,09	0,74	0,27	24	8,92	74	27,50
0,25	0,09	0,75	0,28	25	9,29	75	27,87
0,26	0,10	0,76	0,28	26	9,66	76	28,24
0,27	0,10	0,77	0,29	27	10,03	77	28,61
0,28	0,10	0,78	0,29	28	10,40	78	28,98
0,29	0,11	0,79	0,29	29	10,78	79	29,36
0,30	0,11	0,80	0,30	30	11,15	80	29,73
0,31	0,12	0,81	0,30	31	11,52	81	30,10
0,32	0,12	0,82	0,30	32	11,89	82	30,47
0,33	0,12	0,83	0,31	33	12,26	83	30,84
0,34	0,13	0,84	0,31	34	12,63	84	31,21
0,35	0,13	0,85	0,32	35	13,01	85	31,59
0,36	0,13	0,86	0,32	36	13,38	86	31,96
0,37	0,14	0,87	0,32	37	13,75	87	32,33
0,38	0,14	0,88	0,33	38	14,12	88	32,70
0,39	0,14	0,89	0,33	39	14,49	89	33,07
0,40	0,15	0,90	0,33	40	14,86	90	33,44
0,41	0,15	0,91	0,34	41	15,24	91	33,82
0,42	0,16	0,92	0,34	42	15,61	92	34,19
0,43	0,16	0,93	0,35	43	15,98	93	34,56
0,44	0,16	0,94	0,35	44	16,35	94	34,93
0,45	0,17	0,95	0,35	45	16,72	95	35,30
0,46	0,17	0,96	0,36	46	17,09	96	35,67
0,47	0,17	0,97	0,36	47	17,47	97	36,05
0,48	0,18	0,98	0,36	48	17,84	98	36,42
0,49	0,18	0,99	0,37	49	18,21	99	36,79
0,50	0,19	1,00	0,37	50	18,58	100	37,16

F. Tabele hektaru pārrēķināšanai pūrvietās.

Ha	Pūrv. 0,01 — 1,00 ha	Ha	Pūrv.	Ha	Pūrv. 1 — 100 ha	Ha	Pūrv.
0,01	0,03	0,51	1,37	1	2,69	51	137,24
0,02	0,05	0,52	1,40	2	5,38	52	139,93
0,03	0,08	0,53	1,43	3	8,07	53	142,62
0,04	0,11	0,54	1,45	4	10,76	54	145,31
0,05	0,13	0,55	1,48	5	13,45	55	148,00
0,06	0,16	0,56	1,51	6	16,15	56	150,69
0,07	0,19	0,57	1,53	7	18,84	57	153,39
0,08	0,22	0,58	1,56	8	21,53	58	156,08
0,09	0,24	0,59	1,59	9	24,22	59	158,77
0,10	0,27	0,60	1,61	10	26,91	60	161,46
0,11	0,30	0,61	1,64	11	29,60	61	164,15
0,12	0,32	0,62	1,67	12	32,29	62	166,84
0,13	0,35	0,63	1,70	13	34,98	63	169,53
0,14	0,38	0,64	1,72	14	37,67	64	172,22
0,15	0,40	0,65	1,75	15	40,36	65	174,91
0,16	0,43	0,66	1,78	16	43,05	66	177,60
0,17	0,46	0,67	1,80	17	45,75	67	180,30
0,18	0,48	0,68	1,83	18	48,44	68	182,99
0,19	0,51	0,69	1,86	19	51,13	69	185,68
0,20	0,54	0,70	1,88	20	53,82	70	188,37
0,21	0,57	0,71	1,91	21	56,51	71	191,06
0,22	0,59	0,72	1,94	22	59,20	72	193,75
0,23	0,62	0,73	1,96	23	61,89	73	196,44
0,24	0,65	0,74	1,99	24	64,58	74	199,13
0,25	0,67	0,75	2,02	25	67,27	75	201,82
0,26	0,70	0,76	2,05	26	69,97	76	204,51
0,27	0,73	0,77	2,07	27	72,66	77	207,21
0,28	0,75	0,78	2,10	28	75,35	78	209,90
0,29	0,78	0,79	2,13	29	78,04	79	212,59
0,30	0,81	0,80	2,15	30	80,73	80	215,28
0,31	0,83	0,81	2,18	31	83,42	81	217,97
0,32	0,86	0,82	2,21	32	86,11	82	220,66
0,33	0,89	0,83	2,23	33	88,80	83	223,35
0,34	0,91	0,84	2,26	34	91,49	84	226,04
0,35	0,94	0,85	2,29	35	94,18	85	228,73
0,36	0,97	0,86	2,31	36	96,88	86	231,42
0,37	1,00	0,87	2,34	37	99,57	87	234,12
0,38	1,02	0,88	2,37	38	102,26	88	236,81
0,39	1,05	0,89	2,39	39	104,95	89	239,50
0,40	1,08	0,90	2,42	40	107,64	90	242,19
0,41	1,10	0,91	2,45	41	110,33	91	244,88
0,42	1,13	0,92	2,48	42	113,02	92	247,57
0,43	1,16	0,93	2,50	43	115,71	93	250,26
0,44	1,18	0,94	2,53	44	118,40	94	252,95
0,45	1,21	0,95	2,56	45	121,09	95	255,64
0,46	1,24	0,96	2,58	46	123,78	96	258,33
0,47	1,26	0,97	2,61	47	126,48	97	261,02
0,48	1,29	0,98	2,64	48	129,17	98	263,72
0,49	1,32	0,99	2,66	49	131,86	99	266,41
0,50	1,35	1,00	2,69	50	134,55	100	269,10

G. Tabele desetiņu pārrēķināšanai hektaros.

Des.	Ha	Des.	Ha	Des.	Ha	Des.	Ha
0,01	0,011	0,31	0,34	0,61	0,67	0,91	0,99
0,02	0,021	0,32	0,35	0,62	0,68	0,92	1,01
0,03	0,032	0,33	0,36	0,63	0,69	0,93	1,02
0,04	0,043	0,34	0,37	0,64	0,70	0,94	1,03
0,05	0,054	0,35	0,38	0,65	0,71	0,95	1,04
0,06	0,07	0,36	0,39	0,66	0,72	0,96	1,05
0,07	0,08	0,37	0,40	0,67	0,73	0,97	1,06
0,08	0,09	0,38	0,42	0,68	0,74	0,98	1,07
0,09	0,10	0,39	0,43	0,69	0,75	0,99	1,08
0,10	0,11	0,40	0,44	0,70	0,76	1,00	1,09
0,11	0,12	0,41	0,45	0,71	0,78	1	1,09
0,12	0,13	0,42	0,46	0,72	0,79	2	2,19
0,13	0,14	0,43	0,47	0,73	0,80	3	3,28
0,14	0,15	0,44	0,48	0,74	0,81	4	4,37
0,15	0,16	0,45	0,49	0,75	0,82	5	5,46
0,16	0,17	0,46	0,50	0,76	0,83	6	6,56
0,17	0,19	0,47	0,51	0,77	0,84	7	7,65
0,18	0,20	0,48	0,52	0,78	0,85	8	8,74
0,19	0,21	0,49	0,54	0,79	0,86	9	9,83
0,20	0,22	0,50	0,55	0,80	0,87	10	10,93
0,21	0,23	0,51	0,56	0,81	0,88	10	10,93
0,22	0,24	0,52	0,57	0,82	0,90	20	21,85
0,23	0,25	0,53	0,58	0,83	0,91	30	32,78
0,24	0,26	0,54	0,59	0,84	0,92	40	43,70
0,25	0,27	0,55	0,60	0,85	0,93	50	54,63
0,26	0,28	0,56	0,61	0,86	0,94	60	65,55
0,27	0,29	0,57	0,62	0,87	0,95	70	76,48
0,28	0,31	0,58	0,63	0,88	0,96	80	87,40
0,29	0,32	0,59	0,64	0,89	0,97	90	98,33
0,30	0,33	0,60	0,66	0,90	0,98	100	109,25

Paskaidrojums E, F un G tabeļu lietošanai.

Lietojot tabeles, platību mērus pārrēķinot, jārikojas sekojoši: vispirms pārrēķinamas veselas vienības (pūrvietas, hektari vai desetiņas) un pēc tam decimaldaļas; piemēram, 7,65 hektara (ha) jāpārrēķina pūrvietās, tad —

vispirms pārrēķināsim 7,00 ha = 18,84 pūrvietas
pēc tam 0,65 „ = 1,75 „

Kopā: 7,65 ha = 20,59 pūrvietas

Plašuma (kvadrata) mēri:

1 hektars = 10000 kvadr. metr. = 2196,8 kvadr. ass (sažena) = 2,69 pūrv.;

1 desetiņa = 10925 kvadr. metr. = 2400 kvadr. asīm (saženiem) = 1,09 ha;

1 pūrvietas = 3716 kvadr. metr. = 816 kvadr. asīm (saženiem) = 0,37 ha;

1 kvadr. metr. = 0,22 kvadr. ass (sažena) = 10,76 kvadr. pēdas;

1 kvadr. ass (sažens) = 4,55 kvadr. metra.

H. Tabele

vienkāršo daļu pārrēķināšanai decimaldaļās.

Vienkār- šās daļas	Decimal- daļas	Vienkār- šās daļas	Decimal- daļas	Vienkār- šās daļas	Decimal- daļas	Vienkār- šās daļas	Decimal- daļas
1/3	0,33	2/13	0,15	3/25	0,12	8/37	0,22
2/3	0,67	3/13	0,23	1/26	0,04	9/37	0,24
1/4	0,25	4/13	0,31	3/26	0,12	10/37	0,27
3/4	0,75	5/13	0,38	1/27	0,04	1/38	0,03
1/5	0,20	6/13	0,46	1/28	0,04	3/38	0,08
2/5	0,40	7/13	0,54	3/28	0,11	5/38	0,13
3/5	0,60	8/13	0,62	1/29	0,03	7/38	0,18
4/5	0,80	9/13	0,69	3/29	0,10	9/38	0,24
1/6	0,17	10/13	0,77	1/30	0,03	1/39	0,03
5/6	0,83	11/13	0,85	1/31	0,03	2/39	0,05
1/7	0,14	12/13	0,92	2/31	0,06	4/39	0,10
2/7	0,285	1/14	0,07	3/31	0,10	5/39	0,13
3/7	0,43	3/14	0,21				

F. 5

Valsts statistiskā pārvalde. Lauksaimniecības skaitīšana 1939. gadā.

Sīksaimniecības lapa. Aprīkjis, Pagasts, Pilsēta, Nr., Skaitīšanas apakšiec. Nr., Zemes īpašuma Nr.

Sī lapa izpildāma par katru sīksaimniecību, kā pagastos, tā pilsetās, kuras lietošanā esošā lauksaimn. izmant. zeme lielāka par 500 kv. metr., bet zemes kopplatība nepārsniedz 1 ha (1 ha = 2,69 pūrv.); tāpat šī lapa izpildāma arī par tādām pilsetu bezzemes sīksaimniecībām, kurām ir tikai mājiņi.

I Vispārīgi jautājumi. 1. Sīksaimniecības nosaukums. Ja sīksaimniecībai savs nosaukuma nav, tad atzīmēt tā īpašuma nosaukumu vai Nr., kurā sīksaimniecība atrodas. Ja arī zemes īpašumam sevišķa nosaukuma nav, tad atzīmēt ciema vai citas blīzi apdzīvotas vietas nosaukumu, kurā sīksaimniecība atrodas.

II Lauksaimniecības mašīnas un darbarīki. 4. Smagie automobiļi, lauksaimn. ražojumu pārvadāšanai. 5. Darbarīki, vienjūga (kokasu).

V Lauku un dārzaugu kultūru platība. (Jauzdod tīrumā, augļu un sakņu dārzeņu kultivēto augu platība kopā.) Sīksaimniecībā aizņemts: 28. Ar graudaugiem (rudzi, kvieši, mieži u. c.)

Artil un ecēšas. 13. Kādi un cik artili atrodas sīksaimniecībā? a) spļu artili, b) vienlemeša — vienzirga, c) vienlemeša — divzirgu, d) pārējie.

VI Mājlopi. (Jauzdod 26. jūnijā saimniecībā esošo mājlopu skaitē.)

Zirgi. 45. Kumeļi līdz 1 gadam, 46. Kumeļi no 1—2 gadi veci, 47. Kumeļi, 2—3, 48. Ķēves, 3—15, 49. Zirgi, 3—15, 50. Erzeļi, 3—15, 51. Zirgi, erzeļi, ķēves, 15 g. v. un vecāki.

Govslopi. 53. Teļi līdz 1 gadam, 54. Teles 1 gadu vecas un vecākas, 55. Slaucamas govīs līdz 5 gadiem, 56. " " 5—10 gadi vecas, 57. " " 10 gadi un vecākas, 58. Buļļi un vērsi no 1—2 gadi veci, 59. " " 2 gadi veci un vecāki.

Aitas. 61. Jēri līdz 1 gadam, 62. Aitas 1 gadu vecas un vecākas, 63. Teķi un auni 1 gadu veci un vecāki, 64. Aitu kopskaits (61.—63.), 65. Kazas un aži (dažāda vecuma), 66. Truši (dažāda vecuma), 67. Sivēni līdz 2 mēneši veci, 68. Sivēni no 2—6 mēneši veci, 69. Vaislas cūkas 6 mēneši v. un vecākas, 70. Vaislas kuiļi 6 mēneši v. un vecāki, 71. Pārējās cūkas 6 mēneši v. un vecākas.

Mājputni. 73. Vistas un gaiji — cāji, jaun. par 6 mēn., 74. Vistas, 6 mēneši vecas un vecākas, 75. Gaiji, 6 mēneši veci un vecāki, 76. Zosis un zoslēni, 77. Pūles un pilēni, 78. Tītari (pieauguši un cāji kopā), 79. Mājputnu kopskaits (73.—78.), 80. Dadana-Blata stropos, 81. Pārējos rāmišu stropos, 82. Bluķos, 83. Bišu saimju kopskaits (80.—82.).

Ziņu lapa izpildīta 1939. gadā, Ziņu pareizību apliecina — saimniecības lietotājs: (paraksts) vai tā vietnieks Skaitītājs: (paraksts)

VII Augļu koki un dārzeņu kultūras. (Veci koki, kuri augļus vairs nenes, nav skaitāmi.)

Sīksaimniecībā atrodas: 84. Ābeles, augļus nesošas (vecākas par 10 gadiem), 85. Ābeles, jaunas (līdz 10 g. vecas), 86. Bumbieres, augļus nesošas (vecākas par 10 gadiem), 87. Bumbieres, jaunas (līdz 10 g. vecas), 88. Plūmes, augļus nesošas (vecākas par 6 gadiem), 89. Plūmes, jaunas (līdz 6 g. vecas), 90. Ķirši, augļus nesošī (vecāki par 5 gadiem), 91. Ķirši, jauni (līdz 5 g. veci), 92. Ērkšķogas (krūmu skaits), 93. Jānogas, sarkanās un baltās (krūmu skaits), 94. Jānogas, melnās — upenes (krūmu skaits), 95. Aveņu dobjju platība, 96. Zemeņu dobjju platība, 97. Kāda platība saimniecībā aizņemta ar koku audzētavu 1939. gadā?, 98. Kāda platība saimniecībā aizņemta ar: a) siltumnīcām, apkurināmām, b) siltumnīcām, neapkurināmām, 99. Kāda platība aizņemta ar lecektim?

VIII Sīksaimniecības iedzīvotāji. (Jauzdod visi iedzīvotāji, kuri saimniecībā dzīvo skaitīšanas laikā.) A. Saimniece ģimene. 100. Saimniecībā pastāvīgi nodarbinātie ģimenes locekļi, ieskaitot pašu saimnieku (jauzdod strādājošie ģimenes locekļi, kurus 1/2 g. un ilgāk nodarbina saimniecībā): a) līdz 15 g. veci, b) 15—65 g. veci, c) vecāki par 65 g.

101. Saimniecībā uz laiku nodarbinātie ģimenes locekļi. (Seti uzdodami ģim. locekļi, kurus saimniec. gada laikā nodarbina mazāk par 1/2 gadu): a) līdz 15 g. veci, b) 15—65 g. veci, c) vecāki par 65 g.

102. Ģimenes locekļi, kuri saimniecībā ne-strādā, bet dzīvo saimniecībā: a) līdz 15 g. veci, b) 15—65 g. veci, c) vecāki par 65 g.

103. Ģimenes locekļu kopskaits (100.—102. jaut.), 104. B. Aļģots personals, kuru saimniecībā nodarbina lauksaimniecības darbos, 105. C. Pārējie saimniecības iedzīvotāji, kuri saimniecībā skaitīšanas laikā dzīvo kā algotu strādnieku ģimenes locekļi, un citi, bet saimniecības darbos dalību nepem. (Pilsetu sīksaimniecības šis jautājums nav jāizpilda.) 106. Sīksaimniecības iedzīvotāju kopskaits (103.—104.—105. jaut. uzdotās ziņas)

VALSTS STATISTISKĀ PĀRVALDE

F. 6

Lauksaimniecības skaitīšana 1939. g.

apriņķis

pagasts
pilsēta

Skaitīšanas apakšiec. №

Zvejniecības lapa №

(Kārtas numurs apakšiecirkļa lapašumu sarakstā)

Saimniecības nosaukums:

Zvejnieka uzvārds un vārds:

I Vispārīgi jautājumi

- 1. Vai zvejniecība ir zvejas saimn. lietotāja galvenais ienākuma avots?
2. Ja zvejniecība nav galvenais ienākuma avots, tad kas ir zvejnieka galvenais ienākuma avots?
3. Vai zveju piekopj nepārtraukti visu gadu vai tikai atsevišķā sezonā?
4. Ja zvejo tikai atsevišķā sezonā, tad kādu zvejas veidu piekopj?
5. Vai ar zveju nodarbojas tikai savas mājsaimniecības vajadzībām vai savas mājsaimniecības vajadzībām un tirgum?

II Zvejniecībā nodarbinātie iedzīvotāji

(Jāuzdod 1939. gada pavasara zvejas sezonā nodarbināto iedzīvotāju skaits)

- 6. Zvejnieka ģimene: a) līdz 15 g. veci, b) vecāki par 15 gadiem
7. Algotie strādnieki: a) līdz 15 g. veci, b) vecāki par 15 gadiem

Table with columns: Vīr., Siev., Skaitis. Rows for family members and employees.

III Laivas

- 8. Jūras zvejlaivas: a) selgas laivas, b) vasaras, c) pārējās
9. Saldūdens zvejlaivas

Table with columns: Skaitis, Uzbuves gads, Vērtība. Rows for sea and fresh water fishing boats.

- 10. Motorzvejlaivas - HP (motora jauda)
11. Motortransportlaivas - HP (motora jauda)

12. Vai motorlaivas ir vaļējas ar pusklāju vai klāju?

13. Vai motorlaivas apgādātas ar kompasu un kādu?

IV Ēkas zvejniecības vajadzībām

Table with columns: Ēku nosaukums, Skaitis, Uzbuves gads, Apbūves laukums kvadrātmetros, Eku sienu materiāls (mūra, koka, jaukts), Piezīmes.

V Zvejas rīki

Large table with columns for fishing gear: Tīkli, Vadi un traļļi, Murdi jūras zvejai, Murdi saldūdens zvejai, Āķi, VI Pārējais zvejniecības inventars un ietaises.

Ziņu lapa izpildīta 1939. gada

Ziņu pareizību apliecina:

Zvejnieka saimniecības lietotājs: (vai tā vietnieks)

Skaitītājs:

Iecelšanas un atvaļinājumi.

288. rīkojums.

Saskaņā ar Likumu par kopdarbības sabiedrībām un to savienībām 146. pantu, iecēlu Andreju Āboliņu par likvidatoru slēgtā Kūdūpes piensaimnieku sabiedrībā.

289. rīkojums.

Saskaņā ar Likumu par kopdarbības sabiedrībām un to savienībām 146. pantu, iecēlu Andreju Neimani par likvidatoru slēgtā Patkules pagasta Lejas piensaimnieku sabiedrībā.

290. rīkojums.

Saskaņā ar Likumu par kopdarbības sabiedrībām un to savienībām 146. pantu, iecēlu Andreju Neimani par likvidatoru slēgtā Vietalvas un apkārtnes piensaimnieku sabiedrībā.

291. rīkojums.

Saskaņā ar Likumu par kopdarbības sabiedrībām un to savienībām 146. pantu, iecēlu Rūdolfu Krogzemi par likvidatoru slēgtā Vecpiebalgas piensaimnieku sabiedrībā „Aida”.

Valdības iestāžu paziņojumi.

Dzelzsceļu virsvaldes paziņojumi.

Ventspils-Tukuma līnijas 46,574. km ar š. g. 1. jūniju tiek atklāta neapsargāta pārbrauktuve vispārīgai lietošanai un tāpat arī Ieriķu-Gulbenes līnijas 46,358. km ar š. g. 15. jūniju atklāj neapsargātu pārbrauktuvi vispārējai lietošanai.

Dzelzsceļu virsvalde.

Armijas tiesa,

pamatodamās uz savu rīcības sēdes lēmumu un K. t. l. 792. un 796. p., izbeidz Kara saimniecības pārvaldes darba bataljona kareivja Vladimira Peršņa meklēšanu, kas uzsākta 1923. g. ar paziņojumu „Valdības Vēstnesis” 203. numurā.

Armijas tiesa,

pamatodamās uz savu rīcības sēdes lēmumu un K. t. l. 792. un 796. p., izbeidz Zemgales artilērijas pulka atv. jaunkareivja Venera Pētera d. Boša meklēšanu, kas uzsākta 1939. g. 13. februārī ar paziņojumu „Valdības Vēstnesis” 36. numurā.

Armijas tiesa,

pamatodamās uz savu rīcības sēdes lēmumu un Kara tiesu lik. 792. un 796. p., meklē 6. Rīgas kāj. pulka bij. kareivi Pāvilu Gučkovu, apsūdzētu pēc K. s. l. 92. p.

Armijas tiesa,

Kam būtu zināma viņa atrašanās vieta, nekavējoties jāpaziņo Armijas tiesai un policijai, kurai viņš jāapcietina un jāievieto Rīgas garnizona virssardznē, ieskaitot l. iec. kara izmeklēšanas tiesneša rīcībā, par ko jāpaziņo pēdējam un Armijas tiesai.

Meklētizbeidzamo personu

95. saraksts.

- 1595. Julius Bružans. 5651/22.
1596. Kārlis Engels. 5656/22.
1597. Francis Gricis. „V. V.” 34/22.
1598. Antonija Košedari. 474/39.
1599. Hugo Lasis. 550/39.
1600. Andrejs Seņkovs. 51141/37.
1601. Anna-Doroteja-Vilhelmine Štāls. 53734/38.
1602. Anna-Doroteja-Vilhelmine Štāls. 53735/38.
1603. Oļafs Šenbergs. 52113/37.
1604. Mārtiņš Šules. 7305/23.
1605. Juliāns Valains. 403/39.
Rīgā, 1939. g. 9. maijā.
Kriminālās policijas pārvaldes priekšnieks J. Silarājs. Darbvedis Hūns.

14. saraksts

Rīgas pilsētas nekustamu īpašumu valde,

Izpildot pilsētas valdes rīkojumu, paziņo, ka Rīgas pilsētas valde ar domes tiesībām, pamatojoties uz Likumu par daļītu īpašuma tiesību atcelšanu („Vald. Vēstn.“ 1938. g. 286. numurā)

Ir noteikusi šinī sarakstā minētiem nekustamiem īpašumiem šādas izpirkuma maksas,

pie kam, ja nekustams īpašums pieder vairākiem līdzīpašniekiem, tad katram no viņiem jāmaksā izpirkuma maksas tāda daļa, kāda ideālā daļa viņam pieder nekustamā īpašumā.

Table with 14 columns: Numuri pēc kārt., Hipotēku iecirknis un nod., Pēc pils. iedal. grupas un grunts num., Īpašuma atrašanās vieta Rīgā, Platība kv. mtr., Īpašnieks, Izpirkuma maksa Ls. The table lists numerous property entries with their respective details and purchase prices.

Table with columns: Numuri pēc kārt., Hipoteku ieraksts un nod., Pēcpiln. iedal. grupas un grunts num., Ipašuma atrašanās vieta Rīgā, Platība kv. mtr., Ipašnieks, Izpirkuma maksa Ls.

Likumā paredzēto atbildi lūdzam sūtīt Nekustamu īpašumu valdei, Ķēniņu ielā 5 kur arī jāierodas noslēgt līgumu.

Ed. Laimiņš,

Nekustamu īpašumu valdes priekšnieks, pilsētas galvas biedris.

T. Baltpurviņš,

Administratīvās daļas vadītājs.

Rūpniecības akc. sab. „VAIROGS“

Bilance uz 1938. g. 31. decembri.

Table with columns: Aktīvs, Pasīvs, Aktīva kopsumma, Pasīva kopsumma, Peļņas un zaudējumu konts.

Table with columns: Zaudējums, Peļņa, Aktīva kopsumma, Pasīva kopsumma.

Rūpniecības akciju sabiedrības „Vairogs“ valdes, padomes un revīzijas komisijas sastāvs uz 1938. darbības gada bilances noslēgšanas dienu.

- Valde: 1) Jānis Kerpe — priekšsēdētājs un direktors-rikotājs (ģenerāldirektors), 2) Jānis Švāns — loceklis, 3) Rūdolfs Krievs — loceklis. Revīzijas komisija: 1) Aleksandrs Kannenbergs — priekšsēdētājs, 2) Kārlis Ādamsons — loceklis, 3) Roberts Biriņš — „ „ „ 4) Teodors Dārznieks — „ „ „ 5) Juris Liepiņš — „ „ „ 3500z

Ziemeļu bankas akc. sab. Rīgā,

agrāk Ziemeļu savstarpējās kredītbiedrības, dib. 1907. g.

gada pārskats par 1938. gadu.

Bilance 1938. g. 31. decembrī.

Table with columns: Aktīvs, Pasīvs, Aktīva kopsumma, Pasīva kopsumma.

Zaudējumu un peļņas konts.

Table with columns: Debets, Kredits, Aktīva kopsumma, Pasīva kopsumma.

Ziemeļu bankas A/S. valde:

Zanis Jakobsons, priekšsēd., Zacharijs Gurevičs, Jēkabs Landavs, Didrihs Mičelsons, Leibs Minskis, Abrams Rabinovičs.

Dir. rik. Zauls Gurevičs, Virsrāmatvedis Nikolajs Fridtenders.

Latviešu-Lietuviešu vienības vispārēja biedru sapulce

notikis 1939. g. 17. maijā, plkst. 19, Rīgas latviešu biedrības namā, Merķeļa ielā 13.

Dienas kārtība:

- 1) sapulces amatpersonu vēlēšana; 2) latviešu-lietuviešu vienības priekšnieka vēlēšana.

Ja š. g. 17. maijā nesaskaņotais pārkārtojums paredzētais biedru skaits, tad 2. sapulci noturēs 1939. g. 31. maijā, plkst. 19, turpat un ar to pašu dienas kārtību. Otrā sapulce būs piltiesīga, ja sanāks 30 biedru.

Tirdzniec. un rūpniec. akc. sab. „KIEGELIS“

sasauca 1939. g. 24. maijā, plkst. 17, Raiņa bulv. 11.

Ārkārtējo vispār. akcionāru sapulci

Dienas kārtība: 1) sapulces amatpersonu vēlēšana; 2) nekustamu īpašumu apgrūtināšana; 3) dažādi jautājumi.

Akcionāriem, kas vēlas piedalīties vispārējā sapulcē ar balsstiesībām, jāreģistrē savas akcijas sabiedrības valdē 7 dienas pirms vispārējās sapulces.

Tirdzn.-rūpn. A/S. „Kieģelis“, Vīciema pag. valde izsludina par nederīgu nozaudēto C 554/20372. zirga pasi, ko Allažu pag. valde 1935. g. 11. sept. izdevusi Pēterim Stārstam. 1886e

Krustpils un apkārtnes biškopi- bas biedr. „Drava“ un Krustpils lauksaimniecības biedr. nolēmušas apvienoties vienā biedrībā ar nosaukumu „Krustpils lauksaimniecības biedrība“

un lūdz kreditorus savas prasības pieteikt Sabiedrisko lietu ministrijai 1 mēneša laikā pēc šī sludinājuma ieviešanas dienas „Valdības Vēstnesī“.

Biedr. priekšn. P. Apinītis. Sekretars P. Ābols.

Krustpils un apkārtnes lauk- kopības biedr. un Krustpils lauksaimniecības biedr. nolēmušas apvienoties vienā biedrībā ar nosaukumu „Krustpils lauksaimniecības biedrība“

un lūdz kreditorus savas prasības pieteikt Sabiedrisko lietu ministrijai 1 mēneša laikā pēc šī sludinājuma ieviešanas dienas „Valdības Vēstnesī“.

Biedr. priekšn. N. Lejnietis. Sekretars P. Kalneja.

Krustpils un apkārtnes kulturas biedr. un Krustpils lauks. biedr. nolēmušas apvienoties vienā biedrībā ar nosaukumu „Krustpils lauksaimniecības biedrība“

un lūdz kreditorus savas prasības pieteikt Sabiedrisko lietu ministrijai 1 mēneša laikā pēc šī sludinājuma ieviešanas dienas „Valdības Vēstnesī“.

Biedrības priekšn. A. Bušs. Sekretars P. Pūnovskis.

Krustpils lauksaimniec. biedr. un Krustpils un apkārtnes kulturas biedrība nolēmušas apvienoties vienā biedrībā ar nosaukumu „Krustpils lauksaimniecības biedrība“

un lūdz kreditorus savas prasības pieteikt Sabiedrisko lietu ministrijai 1 mēneša laikā pēc šī sludinājuma ieviešanas dienas „Valdības Vēstnesī“.

Biedr. priekšn. V. Kalniņš. Sekretars L. Gudrais.

Autobusa satiksme Līgatnes stac. - Līgatnes papīrfabrika - 6 km.

Uzņēmējs: Rīgas papīrfabrika a/s; tālr. Līgatne 2, Rīgā — 23155. Vasaras braucienu saraksts autosatiksmes līnijai Līgatnes stacija — Līgates papīrfabrika.

Table with columns: No š. g. 15. maija, Līgatnes stac., pirmdienās, trešdienās, ceturtdienās, plkst. 9.50 un 19.55, svētdienās, 9.50, 17.40, 19.55.